

Civil érték 1995 óta

WEKERLE

2016
XXII. ÉVFOLYAM
3. SZÁM

A WEKERLEI TÁRSASKÖR EGYESÜLET TÁJÉKOZTATÓ LAPJA

60 éve történt: 1956

**Hazánk
házai**

**Források
társasházaknak**

Díjazottjaink

A XXV. Wekerlei Napok képei

Fotó: Papp Zsuzsanna

Fotó: Uzseka Norbert

Tartalom

Beköszöntő, Programsoroló	1
Hatvan éve történt: 1956	2
Visszapillantó:	
<i>XXV. Wekerlei Napok</i>	6
<i>Díjazottjaink</i>	8
KÖN	9
<i>II. Wekerlei Sörkör</i>	10
Köztünk él:	
<i>Interjú egy olimpikkal, Vers</i>	11
<i>Wekerlei rádióamatőrök</i>	12
Épített örökségünk:	
<i>Források társasházaknak</i>	13
<i>Wekerlei lépcsőházaink</i>	14
<i>Hazánk házai a Wekerlén 2.</i>	16
Wekerlei önkéntesek	18
Klímaparát Wekerle	18
Iskolák, Óvodák:	
<i>Nyugdíjas kisgyermeknevelő,</i>	
<i>TT</i>	20
<i>Tornaszoba, Lego-robotok,</i>	
<i>Mozi Siesta</i>	21
<i>Kiállítás</i>	22
Klubhírek	23
WKK	24

Kedves Olvasóink!

Újságunk idei első számában így kezdtük köszöntönket:

„A wekerleiek tájékoztatása fontos! E lap készítői számára több mint húsz éve az. Láthatóan mostanában a wekerleiek tájékoztatása mások számára is fontos. Ez jó, hiszen a Wekerle valóban fontos! Tájékoztatni azonban sokféle képpen, sokféle szándékkal lehet.”

A Wekerle újság készítőinek 1995-óta elsődleges feladata a wekerleiek rendszeres tájékoztatása. Újságot létrehozni és fenntartani azonban költséges dolog – ingyenes újságot megjelentetni még inkább az. Ha nem áll rendelkezésre „korlátlan” forrás, ha számít, mire mennyit kell költeni – a mi újságunk esetében ez a helyzet –, állandó feladat a költségek minimalizálása, külső források felkutatása.

Az elmúlt években rendszeresen számoltunk be arról, hogy a még elfogadható minőségű papír kiválasztásával, a példány- és oldalszám (néha komoly terjedelmi gondokat okozó!) korlátozásával, és mindenekelőtt: rengeteg önkéntes munkával hogyan igyekszünk fenntartani e lapot. És bizony rendszeresen kérjük olvasóink segítségét is: támogassák adományaikkal a mi Wekerlénket!

Ezúttal azonban arról is be tudunk számolni, hogy pályázati úton is sikerült némi támogatást szereznünk. A Wekerle magasabb színvonalú kiadására és évi négy lapszám megjelentetésére a Társaskör 1 450 000 Ft összegű pályázatot nyújtott be a Nemzeti Kulturális Alap Ismeretterjesztés és Környezetkultúra Kollégiumához, és nyert összesen 300 000 forintot. Ennek a támogatásnak is köszönhetően a korábbi négyről hosszú időre háromra csökkenő éves lapszámot ismét megemeljük, és ezt a mostani, harmadik számot úgy adjuk olvasóink kezébe, hogy azt idén majd még egy negyedik is követni fogja.

E plusz számnak köszönhetően sok új információval, írással, történettel tudunk a wekerleieknek szolgálni. Mindenekelőtt, időben pontosan az 1956-os események 60. évfordulóján, wekerlei visszaemlékezések felelevenítésével, hiszen sokan lehetnek, akik számára ismeretlen, hogy mi történt akkor itt, a Wekerlén!

Szokás szerint beszámolunk a telep közelmúltjának eseményeiről is: a XXV. Wekerlei Napokról, a Kulturális Örökség Napról, a II. Wekerlei Sörkörről. Bemutatunk köztünk élő rádióamatőröket, olimpikont, költőt, valamint foglalkozunk páratlan építészeti örökségünkkel és annak megóvásával, a megújuló energiával, a Wekerle fiatal és idősebb lakóinak mindennapi történéseivel. Természetesen számos előttünk álló programra is invitáljuk Olvasóinkat.

Tartsanak velünk az újság oldalain és személyesen a programokon is!

Dr. Engloner Attila, főszerkesztő

Wekerle

**A Wekerlei Társaskör Egyesület
ingyenes tájékoztató lapja**

Alapította: Dr. Kóczán László

Főszerkesztő: Dr. Engloner Attila

A Szerkesztőbizottság tagjai:

Jedlőczki Berta, Nagy Attila,
Nagy Tamás, Papp Zsuzsanna,
Szilágyi Szabina

Korrektúra: Dr. Bognár Anikó

Tördelés: Babay Bt.

Hirdetésszervező: Veres Joli,

Telefon: 30-683-1307

Kiadó: Somló Judit WTE-elnök

A szerkesztőség címe:

1192 Budapest, Kós Károly tér 10.
Telefon: 280-0114

Címlap: Engloner Attila

Montázs a Hungária és Nagykőrösi út
sarkán álló épületről a Kispesti Helytörténeti
Gyűjtemény '56-os archív fotója, valamint
napjainkban készült felvételek alapján.

Nyomda: SERRIART Nyomdaipari Stúdió

Megjelenik 2016-ban négyszer 5400 példányban

A szerkesztőség a kéziratok tartalmáért
nem vállal felelősséget

Programsoroló

NOVEMBER

6.	Wekerlei baba- ruhabörze
9.	Wekerle Sándor szobrának koszorúzása
13.	Évadzáró brin- gatúra családok- nak

DECEMBER

1-től	Indul az adventi gondolatnap-tár
2.	Film-Galéria
5-től	Karácsonyi gyűjtés a rászor- ulóknak
3.	Karácsonyi kézműves vásár (a WKK-ban)
5.	Mikulásvárás a Zrumeckzy- kapunál
21.	Közös kará- csonya a Kós K. téren

Állandó programok a Wekerlei Társaskörben

Bridzs klub

Minden kedden 18.30-kor várjuk mindazokat, akik szívesen
bridzselnek.

Építész klub

változó időpontokban, wekerlei építészek Wekerle aktuális építé-
zeti ügyeit beszélnek meg.

Játéklklub

Minden csütörtökön 19-21 óráig várjuk a társasjátékozni, kártyáz-
ni szeretőket. Hozhatod kedvenc játékodat, de jöhetsz anélkül is.

Kör-Kötő-Kör

Minden csütörtökön 19-21 óráig kötünk, horgolunk együtt.
Új technikákat tanulunk, mintákat cserélünk. Jöhetnek kezdők,
haladók, fiatalok, idősek.

Őszikék klub

Minden hónap utolsó szerdáján 17 órakor találkozunk, beszél-
getünk, teázunk. Kitaláljuk, hova kiránduljunk, milyen kiállítást,
színházi előadást nézzünk meg együtt.

Wekerlei Esti Mesék

Minden csütörtökön 18-19 óráig, mesehallgatás, bábozás, dia-
vetítés, éneklés, rajzolás. Hetente más-más mesemondó várja az
ovisokat, a kisiskolásokat és szüleiket.

3-1-2 Meridián torna

Minden kedden 18-18.30-ig. Energetizáló, gyógyító és beteg-
ségmegelőző hatású gyakorlatsorozat közös végzésére várjuk az
érdelklődőket.

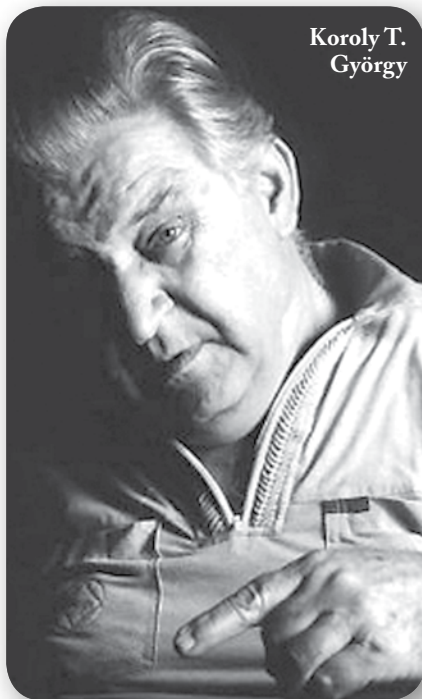
Szabadságharc és megtorlás

Hajlamosak vagyunk azt hinni, hogy a forradalom a főváros szívében zajlott. Azonban ha a peremkerületek – Kispest, Újpest, Óbuda, Csepel, Rákosszentmihály és említhetném a többi külső kerületet – nem szervezik meg a forradalmi bizottságukat, fegyveres csoportjait, akkor hamarabb elesett volna a szovjet túlerő elleni harcban a Corvin köz, a Práter utca, a Tüzoltó utca, a Baross tér, a Széna tér, a Móricz Zsigmond körtér.

1956 októberének és novemberének van kispesti és wekerlei története is. Ezt ahányan mesélik, ahányan felidéznek, annyi egyedi történet. Ha a résztvevő, a szemtanú, ha az elszenvedő 40-50 év után nem képes objektívan visszaadni a múltat, ki várhatja el ezt a krónikástól? Mi nem kutatásokon alapuló, nem összehasonlító elemzéseknek alávett adatokból építjük föl a telep 56-os történetét, hanem a résztvevőket beszélgetjük, és a mondottakat megőriztük. Most az elmúlt 25 év alatt készült riportjainkból kikerestük és csokorba gyűjtöttük mindazokat, amelyek a magyar történelem eme hősiés 12 napjáról szólnak.

A kezdetek, a forradalom

Október 23-án a rádió napközben rendszeresen beszámolt arról, hogy az egyetemistáknak délutánra a Bem-szoborhoz tervezett szolidaritási felvonulásának engedélyezéséről a párt vezetősége hezitált. Ezt hallva a kispesti üzemek és gyárak munkásai spontán

Koroly T. György

felvonultak a Kossuth-szoborhoz. A fiatalok közül sokan innen a Rádióhoz mentek, hogy csatlakozzanak az ottani tüntetőkhez. Mások a pestlőrinci és erzsébeti katonai lakományokhoz vették az irányt, hogy fegyvereket szerezzenek.

A szovjet csapatok már másnap – 24-én – megindultak Lőrinc felől az Üllői úton a belvárosban harcolók ellen. Tömegesen vonultak tankokkal és harckocsikkal. Ekkor kezdődött meg a barikádok építése a lajostizei vasúti átjárónál, valamint az Ady Endre úton.

Koroly T. György, hivatásos katona, hadnagy:

„24-én a feloszlatai parancsnak megfelelően jelentkezni kellett a Petőfi lakományban. A zűrzavar miatt inkább azonban a kispesti kiegészítő parancsnokságot választottam. Onnan beküldtek a rendőrkapitányságra, ahol őrizetbe vettek. Sorsomban további mintegy 30-40 katona osztozott.

Csillik Gábor rendőrkapitányhoz küldöttséget menesztettünk, és elértük nála, hogy rendészeti szolgálatra osztottak be bennünket. Ezt követően járőröztünk.

A Határ út magasságában az egykori vámbáz környékén komoly tömeg verődött össze, akik majd meg nem lincseltek bennünket az egyenruhánk miatt. Szerencsére több wekerlei haver is ott volt – köztük Morvai Józsefre emlékszem –, azok mentették meg a helyzetet. Végül mi zavartuk haza őket, mert az Üllői úton érkező tankoszlop biztos odapörkölt volna közéjük. Mint járőr legfontosabb feladatunknak a civil lakosság megnyugtatótatását tekintetem, illetve hazaküldésüket az utcákról.

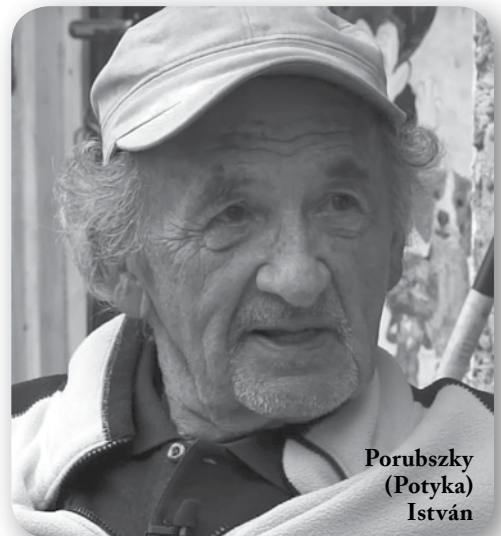
Mi az Üllői úton szembe mentünk az oroszokkal, akik páncélozott járművekkel jöttek Lőrincen. Felmentem a traktorgyárig, ahol már barikádokat emeltek a gyári munkások és a hozzájuk csatlakozott fiatal férfiak. Kitölték a vagonokat az emberek a vasúti átjáróba.”

Porubszky (Potyka) István, gyári munkás:

„Október 24-én Kispesten is hallatszottak a belvárosi lövések. Én is be akartam menni, de a Gyárban – Jacquard Selyemszővő – lebeszéltek, mert ismertek, milyen forrófejű vagyok. Inkább a tanácsházára mentem, ott már igen nagy tömeg volt. Kommunisták, forradalmárok egyaránt. Forradalmi Bizottságot alakítottak az egyes üzemek párttitkárai, így akarták átmenteni magukat. Patassy Tiborral azonban kihajítottuk őket.”

Kugli Gyula, gépgyári alkalmazott:

„Október 23-án nem jártak a villamosok, és én gyalog a Múzeum körútra kerültem. Az utcák tele voltak emberekkel, mind boldogan mosolygó, felszabadult. Az ablakokban nemzeti színű zászlók. Ekkor 18 éves voltam. Az emberek csak mentek, egymást magukkal ragadva. Ki a Sztálin szoborhoz, ki a Rádióhoz. Na, gondoltam, én ebből nem kérek, Icára gondoltam, ő kellett nekem. Másnap kora reggel hallok, apám azt meséli anyámnak, »ledöntöttük a gyűlölt Sztálin szobrát«. Rettentő izgalom fogott el engem is, testvéreimet is. Hallgattuk és újra, és újra elmondattuk, hogyan történt. Apám azt mondta, sem tanítás, sem munkavégzés aznap nem lesz. Anyám kezembe nyomta a tízóraai elemőzsiás táskát, és útnak indított: Eredj, mert elkésel!”

Porubszky (Potyka) István

A szabadságharc

Október 25-én a szovjetek az Üllői úton minden mozgó alakra, járműre lőttek. Ekkorra már a lakosság élelmiszer tartalékai kimerülőben voltak, s kenyérért, lisztért sorokat álltak. Az idegen hatalom katonái mind a sorban állókra, mind a menekülőkre lőttek. Ezen a napon sok civil szerzett életre szóló sérülést. Sajnos, többen oda is veszték. 24-én és 25-én a rendőrség egy része átállt a forradalmárokhoz és segítettek járőrözni.

Koroly T. György:

„Október 25-én jött a katonai parancsolat, a délpesti katonák az Üllői úton álló Gábor Áron lakományban (a Fradi pálya mellett egykor volt Bolyai János Főiskola) jelentkezniük szolgálatra. Onnan voltunk szemtanúi a Népligetben álló víztornyok körüli ellenállásnak, s a szovjet

tankok szakadatlan áramlásának a belváros felé. Délután a laktanyában lévőket parancsral hazaküldték.”

Apró József, vasipari szakmunkás:

„25-én reggelre már megszűnt a káosz. Tiszta képet kaptunk, ki hová tartozik. A rendőröknek vagy 80 százaléka is átállt hozzánk, így ekkorra 160–180 főre gyarapodtunk. A wekerlei parancsnokság lett a főhadiszállásunk. Szép számmal voltak köztünk nálam is fiatalabb tanoncok. Fiúk, lányok egyaránt. Csoportokat alkottunk. Kimentünk a Kiserdőhöz a Határ út végére, a Hoffherr gyárhoz.

Az oroszok három oldalról támadtak: a Ferihegyi út, az Ady Endre út és az Üllői út felől. Palánki Pista és Csutka a traktorgyárnál, Molnár Karcsiék az Üllői úton a kátránygyárnál fészkeltek be magukat. Erősítést kaptunk Wekerléről, Potyákék megtudták, hogy Kukacék támadást várnak. Voltak velünk katonák is, de még nagy volt köztünk a bizalmatlanság. Ez akkor oldódott fel, amikor a vezénylő tisztjük letépte magáról a rangjelzését, majd később a 76-osokkal kilőtt egy orosz páncélost.”

Szlama Árpád, hivatásos tüzér hadnagy:

„Október 25-én déltájban értesültem Orsházán a budapesti sortűzről. Szóltam a katonáimnak, aki akar velem jönni, szedelőzködjék, én megyek. Budapesten élt a családom, ezért is tartottam szükségesnek, hogy feljöjjenk Pestre. Kiszegig elértem minden bonyodalom nélkül. Kiszegig azonban egy apró ember megállított bennünket azt kérdezve, hová, s milyen céllal megyünk. Ez a kis emberke Apró József felkelő, akit egymás között Kukacnak hívtak, bevitt a Rendőrkapitányságra. Ott volt Porubszky (Potyka) István, Jancsovics Jamesz és mások. Nem engedtek tovább minket, míg be nem bizonyítottuk, hogy a felkelőkkel vagyunk. Néhány szovjet páncélost harc képtelenné téve, megkaptuk a továbbhaladásra az engedélyt.”

A rendőrkapitányság legfelső emeletét megkapta a nemzetőrség, ami akkorra jó 120–150 főre duzzadt. Ott volt Egri (Ecker) Tibor, a repülőtszáz, Tóth József, Nagy Ferenc, Ruttkai László és mások. A rendőröknel is megalakult a Forradalmi Bizottság, Kopácsi csatlakozott a forradalomhoz. A Budapesti Rendőr Főkapitányságon megalakult a Nemzetőrség. Kiszegben Apró Józsefett választották meg Nemzetőr parancsnoknak.

Koroly T. György:

„Október 26-án megjelentek a Hodosán- ezred katonái, és házról-házra jártak igazoltatni. Felhozták őket Kiskumbalásról a forradalmat levern. Én, mint fegyelmezett katona nem mozdultam el hazulról hosszú időre, vártam az ígért parancsot. Elsősorban a Wekerlén, annak főútvonalú határain tettem nap mint nap szemlét, majd a kíváncsiság bevitt a tanácsbázára. Ott pezsgett az élet, hírek és emberek jöttek, mentek.

A tanácsbázán szorgoskodott az ügyvéd Mikófalvy, meg Bagi Gyula, Körmendi (Kreuzer) Iván és más ismerősök. Sokukat ismertem a Széchenyi Gimnáziumból. A nagy forgatagban szinte észre sem vettem, máris beválasztották a Forradalmi Bizottságba, annak lettem katonai felelőse. Ott volt egy csomó fegyveres gyerek, élükön Gyurika Laci. »Jó lesz, te nekünk parancsnoknak.« – mondták. Ne hülyéskedjétek, nem is ismertek! – íy én. »Nem számít, ha ezek itt téged ismernek és íy fogadtak, akkor már mi is ismerünk.« – replikáztak. Íy döltek el dolgok akkor. Előbb a téren a felkelők, majd a tanácsteremben a Forradalmi Bizottság megválasztott parancsnoknak. A Forradalmi Bizottság elnöke dr. Mikófalvy lett, tagjai közé választották a tanácselnök Ladosnétt és Csilliket a rendőrkapitányt. Mi rendet és demokráciát akartunk, nem vérengzeni.”

Egri (Ecker) Tibor, volt vadászpilóta:

„1956. október 26-án Kiszegben a tanácsbázán megalakult a Forradalmi Bizottság. Elnöke dr. Mikófalvy Lajos ügyvéd lett. (Sajnálatos, hogy több kiszegi forrás Mikófalviként említi.) A Forradalmi Bizottság első intézkedései közé tartozott a Nemzetőrség megalakítása, Kiszeg katonai védelmi tervének elkészítése, forradalmi felügyelők küldése a rendőrség mellé.

Kiszeg akkori rendőrkapitánya Csillik Gábor r. őrnagy volt, aki ellenállás nélkül elfogadta a Forradalmi Bizottság küldöttéit, köztük engem is, Egri Tibort, egykori magyar királyi vadászpilótát.”

Október 27-én és az azt követő néhány napban harcok dúltak az egész városban. Kiszegben és a környező kerületekben, hiszen Lőrinc és Erzsébet felkelői egymást támogatva harcoltak, mintegy ötven fő veszette életét a harcok során.

Október 28-án Nagy Imre kormánya elismerte a forradalmat, azonnali tűzszünetet és a nép követeléseinek megfelelő gyökeres politikai irányváltást határozott el. Megállapodott a szovjet vezetéssel, hogy a tűzszünet érdekében vonják ki a szovjet harckocsikat a fővárosból. 28-án reggel a szovjetek az éjszakai megállapodás ellenére támadást indítottak a Corvin köznél. A Kilián laktanyában lévő Maléter Pál ezredes és katonái, valamint a Kossuth Tüzér Tiszti Iskola oda-vezényelt százada megtagadták a részvételt a felkelők elleni támadásban. A felkelők sorsa semmisítették meg a szovjet harckocsikat. Kemény ellenállásuk miatt végül az utolsó nagy szovjet roham is kudarcba fulladt, és a támadók visszavonultak. Délben a kormány kihirdette a tűzszünetet és a felkelés követeléseinek elfogadását. A Parlamentben megalakult és ülést tartott az új kormány.

Koroly T. György:

„Október 27-én az Ady Endre úton jött be egy harckocsi-oszlop. Az egyik oldalon az ONCSA

telep, a Honvéd pálya, a másikon a Hengerde. Innen a munkások, a másik oldalról gyerekek és asszonyok vették tűz alá őket. Molotov koktéllal harcoltak. Az oroszok persze visszalöttek, sok halott lett. Ezeknek az embereknek 30-án katonai temetést rendeltem el.

Október 30–31-én kidolgoztuk a védelmi tervet, elosztottuk az erőket, megszerveztük a járőrözést mind a nemzetőrökkel, mind a rendőrökkel. Rendszeresen kellett járnom a BRFK-ra tárgyalni Király Bélával, a Kiliánba Maléter Pállal, Guba ezredessel. Ó adta a fegyvereket a Timót utcából. Egy bibi volt, kezdetben löszert nem kaptunk hozzá. A Timót utcába Csiszár Lacival és Jancsovics Jameszsel mentem a fegyverekért. Velük egyeztetve állítottam erőket Kiszeg főbejárataihoz: a Gyáli (ma Nagykőrösi) útra, az Ady Endre út keleti végére, a víztorony felőli részt védendő a Gyömrői útra, a Lehel út felőli sorompóhoz. Amikor végül a löszereket megkaptuk, még íy volt, béke lesz.”

Csiszár László, szabósegéd:

„A védelmi terv alapján felosztottuk Kiszegben, s csoportokat alakítottunk a kerület védelmére. Akkor még nem neveztük magunkat nemzetőröknek. Kiszegben a kapitányságon, a tanácsbázán, a Bind kátránygyárnál, a Hoffherr traktorgyárnál, valamint a Gyáli út Lőrinc felé vezető szakaszán, míg Wekerlén a III. sz. általános iskolában és a szabadtéri színpad öltözőjében működtek, illetve igen komoly csoport vigyázott a Határ út–Üllői út térségében. A telepen harcolókat a hozzánk átállt hivatásos katonatiszt, Szegedi Flóri vezetete.”

Október 28-án a tanácsbázán a kerület lakosai és üzemi küldöttéi egy spontán gyűlésen megválasztották a XIX. kerületi Nemzeti Bizottságot. Másnap ugyanott egy újabb szervezeti alakult Kiszegi Forradalmi Ifjúság Ideiglenes Bizottsága néven. Az ezt követő napokban pártok és más forradalmi csoportok jelentették be megalakulásukat, hirdettek programokat, jelentették be követeléseiket, tartottak nagygyűléseket.

A szovjetek „kivonulnak”

Október 30-án délután Nagy Imre miniszterelnök bejelentette a pártállam és az egypártrendszer megszűnését és a szabad választások előkészítését. Bejelentette továbbá, hogy a felkelőket bevonják az új karhatalom szervezésébe, eltörlék a parasztságot sújtó begyűjtési rendszert, és tárgyalásokat kezdenek a szovjet csapatok teljes kivonásáról. Október 31-én vált ismertté, hogy a szovjet kormány határozatot hozott csapatainak Magyarországról történő kivonásáról.

Apró József:

„31-én jelen voltam a Kilián laktanyában azon a tanácskozáson, amikor Király Béla tartotta a beszédet. A Nemzetőrség megalakulásáról volt szó.”

Koroly T. György:

„A Deák téren délután Kopácsi Sándor és Király Béla gyűlést tartott a nemzetőr parancsnokoknak. Másnap, november 1-jén katonai parancsnoknak nevezett ki a XIX. kerületi Forradalmi Tanács elnöke.”

Egri (Ecker) Tibor:

„Kopácsi Sándor Budapest rendőrfőkapitánya, akit 1956. november 1-jén a Kilián laktanyában a Karhatalmi Bizottság ülésén a Nemzetőrség helyettes parancsnokává választottak, elrendelte, hogy a rendőrök hivatalból tagjai a Nemzetőrségnek. Ekkor Fehér Gyula, aki tapasztalt rendőrtiszt volt és tanácsadóként dolgozott a Bizottmány felkérésére, azt javasolta Csillik kapitánynak, adja át helyét nekem. Csillik nem kérte magát, úgyis égett a föld a lába alatt, távozott. Csillikkal távozott jó néhány rendőr, köztük Totka József, a kapitányság párttitkára. Fehér kipróbált, megbízható régi rendőröket hívott az eltávozottak helyébe. Közülük igen sokan a Wekerléről valók voltak.”

Október 31-e és november 4-e között tovább erősödtek az egyes csoportok, fegyvereket szereztek, harci állásokat építettek ki. A rendőrségen tanyázott a katonák zöme is, kisebb részük a tanácsházán adott őrséget. Együtt járőröztek a rendőrökkel. Nem is lehetett sokszor különbséget tenni közöttük. Csak a régiak tartották magukat a szigorú előírásokhoz. Ezek az emberek Fehér Gyulát tekintették előjárójuknak, hiszen a forradalmi hévvel megválasztott, pünkösdi királyságú kapitány nem értett az ő nyelvükön, nem értett a rendészeti feladatokhoz. Egri Tibor légüres térben mozgott. Nem is adatott meg neki, hogy beletanuljon szerepébe, mert november 5-én a szovjetek elfoglalták a kapitányságot, amit Fehér a katonai szabályzatoknak megfelelően, békésen adott át. Egri elmenekült.

Csiszár László:

„Megszerveztük a járőrszolgálatokat, a fontos pontokon – tanácsháza, wekerlei főtér, Határ út, Ferihegyi út – örökké volt őrség. Az állandó őrség egyik része járőrözött, a másik fele az őrség helyen pihent. Viszonylag nyugalmas napok voltak. Egy komolyabb eseménynek voltam részese: valaki behozta a tanácsházára Lados Mihályné tanácselnököt. Az egyikünk azonnal agyon akarta löni, én azonban ezt megakadályoztam. Azt mondtam ott: önbíráskodásnak nincs helye, majd felette bíróság ítélkezik. Amikor tudatta velem, hogy férjének ellőtték a lábát, kocsit szereztem neki, amivel el tudott menni a kórházba.”

Visszajöttek!**Kugli Gyula:**

„November 3-án késő este meglehetősen fúradtan, már a második őrjáráttal a lábaimban bementem

a kapitányságra, ott lödörögünk, beszélgettünk. Az újabb őrjárat éjjel körül kezdődött, 5-6 emberrel együtt a rendőrségtől a Határ útra, meg vissza. Amikor lepihentünk – hová más-hová, mint a padlóra? – rettenetes dübörgésre figyeltünk fel. Az Üllői úton jött az orosz főhad. Százával jöttek a tankok.”

Koroly T. György:

„November 3-án, szombaton holtfáradtan mentem haza lepihenni. Arra számítottunk, hétfőn megkezdjük a munkát. Legalább is ezt ígérte a miniszterelnök, Nagy Imre. Mélyen és bosszan aludtam. Még sötét volt, kora hajnal, amikor dübörgésre, lövések zajára ébredtem. Majd apám rontott be lélekszakadva. Bejöttek az oroszok!”

Csiszár László:

„4-e hajnal a Bind gyárban ért, szolgálatban. Az Üllői út mellett voltunk, amikor jöttek az oroszok. Több százán. Olyan dübörgést én még soha életemben nem hallottam. Itt nem volt harc, hiszen csak géppisztolyaink voltak. Géppisztollyal nem lehet tankokkal harcolni, viszont szétlőtték volna a várost. Az orosz tankok egy része beásta magát a Kiserdőben. Teljesen lezárták az utat, se ki, se be.”

Porubszky (Potyka) István:

„November 4. nem ért bennünket váratlanul. Állandó készenlétben voltunk. A Falábú-Prandoczy Öcsi a Hoffherr-gyár tetejéről géppisztolyval három szovjet repülő közül az egyiket lelőtte. Szabadságszerető fiatal fiú volt, aki villamosbalesetnél vesztette el a lábát. Közben jöttek a tankok végeláthatatlanul. Tudtuk, hogy géppisztollyal, géppuskával nem tudjuk felvenni a harcot ezekkel a tankokkal és a velük érkező rengeteg katonával. Ezért Falábú Öcsit is nagy nehezen lehoztuk a gyár tetejéről, és hátráltunk tovább.”

Koroly T. György:

„A vasutasoktól – akikkel állandó összeköttetésben álltunk – hírt kaptunk arról, micsoda méretű csapatok özönlötték el az országot. Láttuk, reménytelen az ellenállás, az lebegett a szemem előtt, hogy a civil lakosság körében minél kisebb kár keletkezzék. Lelki szemem előtt láttam a wekerlei postásokat, vasutasokat, gépgyári és nyomdai munkásokat, a nagyipari gyárak dolgozóit, a kispesti otthonok egyszerű embereit, nehezen megteremtett egzisztenciájukat.”

Koroly részese volt a több generáción átívelő fészekrakás és tulajdonlás fáradságainak, örömeinek. Tudta, bűn lenne a várost, az embereket, az otthonokat harcoknak kitenni. Statáriumot hirdetett a rablás, erőszakoskodás, fosztogatás és gyilkolás esetére. A kapitányságot kiürítették, a legényeket mozgó védelemre rendelték.

Szegedi Flórián, Ruttkai László és csapatuk a III-as iskola tornatermében, Porubszky

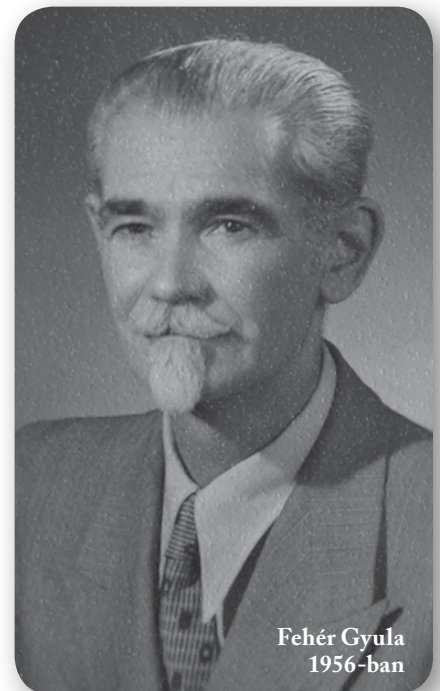
Potyka István és az Árvai fiúk a Határ út és Ady utca sarkán, megint mások négy ágyúval a Cséri-telep környékén, a Hoffherr traktorgyár, meg a lajosmizsei vasút mellett strázsáltak. Csiszárék a kátránygyár környékén telepedtek meg, és ügyelték a Ferihegyre vezető utat. Volt őrzője a Nefejejs utcai vasúti átkelőnek. Olaj Ernőék a Határ út és Gyáli út kereszteződését őrizték. A sebesültek ellátásában a wekerleiek közül Jelentsik György és öccse Ferenc jeleskedtek.

Koroly T. György:

„Egyre fogytak, helyükre serdülők álltak. Őket mindenképpen le kellett szerelni.”

A katonai parancsnok, a forradalom elkötelezettjeként és katonai esküjének eleget téve, katonai és emberi kvalitásánál fogva megszervezte Kispest védelmét és rendjét, a szovjet hatalomátvételt követően pedig – ahelyett, hogy elmenekült volna – megakadályozta a rablást, fosztogatást és az erőszakot. Nevéhez fűződik a traktorgyár felrobbantásának, valamint az akkori tanácselnök asszony és leánya meglincselésének megakadályozása, illetve a november 18-án feloszlott Nemzetőrség helyén maradt úr káros következményeinek meggyógyítása. A tanácsi rendszer újraindításáig biztosította a legszükségesebb hatósági feladatok ellátását.

1956 októberében talán éppen azok a férfiak, akiket fiatal korukban felkarolt, a cserkész- és sportéletre szoktatott, a forradalmi napokban a szovjet hadifogságból nem rég hazatért, 60 éves Fehér Gyulát a kispesti rendőrkapitányságra hívták azzal a céllal, hogy őrizze meg a rendet a kerületben. Köztisztletnek örvendett, hiteles személynek, fegyelmezett rendőrtisztnek számított. Ezért esett rá a választás. November 5-én a

Fehér Gyula
1956-ban

katonai rendtartásnak megfelelően átadta a szovjet hadsereg tisztjeinek a kapitányságot. Akik őt azonnal letartóztatták.

Jasper Gyula, wekerlei lakos:

„November 10-én nagy harc volt a Gyáli (ma Nagykőrösi) úton. Ott sebesültek meg a wekerlei csoportunkból sokan, köztük Szegedi Flórián is... A III-as iskolai csoport tartotta magát legtovább... A MUK is Kispesztben kezdődött. November 10. után festettük a falakat, másnap lefestették, s mi újra.”

Elbukva

November 19-ére virradóra szovjet csapatok teljesen megszállták a kerületet. A további fegyveres ellenállásnak semmi értelme nem volt.

Koroly T. György:

„Budapest utolsó nagy csatáját november 20-án Potykáék vívták meg a ruszikkal a Wekerle sarkán, ahol most az Europark áll. Potyka súlyos fejsérülést szenvedett, Árvaiék meghaltak. Még hosszú évekig ott állt a sírjuk a Pannónia út végén. Megérdemelnének egy táblát.”

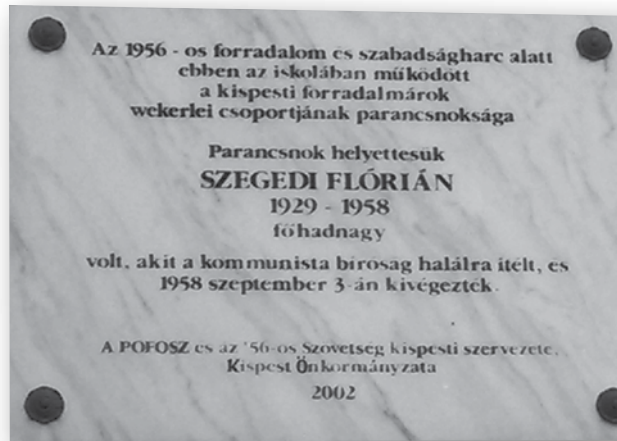
Az 1956. december elején meghozott rendkívüli jogszabályok új korszakot nyitottak. Az első hónap bizonytalankodásai után a kádári hatalom elszánta magát a kemény, drasztikus lépésekre. A rögtönítélő bíróságok nem kizárólag a forradalomban aktívan résztvevőket büntették, a sortűzek nem tettek különbséget civil és szabadságharcos között.

A tél folyamán a kispesti forradalmárok közül sokan menekültek külföldre, így Potyka, Kugli, Jasper, Egri, Apró. Mások sokáig bujkáltak vagy folytatták a forradalom előtti életüket. Koroly például úgy vélte, neki nincs oka a bujkálásra: ő katonai esküjének, valamint az alkotmánynak megfelelően cselekedett. Valamikor a hónap végétől kezdődően Koroly újra kijárt a volt szolgálati helyére, a Budaörsi útra. 1957 nyarán a Gyorskocsi utcába a politikai rendőrségre invitálták, ott kihallgatták, majd hazaküldték.

A Népköztársaság nevében!

A kispesti forradalmárok közül sokan estek áldozatul a megtorlásnak. 1958. május 10-én az úgy nevezett „Kispestiek katonaperében” első fokon Koroly T. Györgyöt és Fehér Gyulát „a népi demokratikus államrend megdöntésére irányuló szervezkedés vezetésének büntetésében” halálra, Jancsovics Jánost életfogytiglanra ítélték. A Nagy Imréék kivégzése keltette nemzetközi felháborodás azonban az ő sorsukra is kihatott. Fellebbezés után megváltoztatták a rájuk és társaikra kiszabott büntetéseket.

Nem kegyelmeztek meg azonban Szegedi Flóriánnak, akit 1957. július 24-én letartóztattak, majd 1958. április 3-án első fokon halálra ítélte Szekeres Károly tanácsa a Fővárosi Bíróságon. Fellebbezés után a Legfelsőbb Bíróság helyben hagyta az előző ítéletet, amit egy hét múlva végrehajtottak rajta. Szegedi Flórián harminc éves volt,

Emléktábla a Kós iskola falán

amikor kivégezték. Emlékét a Kós Károly Általános Iskola falán tábla őrzi.

Az 1958. július 29-én megtartott zárt fellebbezési tárgyaláson a Magyar Népköztársaság Legfelsőbb Bírósága Katonai Kollégiumának Különytanácsa az alábbi ítéleteket hozta: Koroly T. Györgyöt és Fehér Gyulát 15-15 évi, Császár Lászlót 10 évi, Jancsovics Jánost 34 évi börtönre, teljes vagyonelkobzásra és más büntetésekre ítélte. A többiek ennél kisebb büntetéseket kaptak. Más perekben ítélték el Szlama Árpádot, aki 15 évet ült.

1963-ban a nagy amnesztia során a bebörtönözöttek közül sokan szabadultak.

Fehér Gyula
1964-ben

Megbékélve

Koroly 1963 márciusában amnesztiával szabadult. Ezt követően 24 évig kellett harmadrendű állampolgárként élnie, megfosztva minden jogától. Sokáig egy vágóhídon marhakísérőként, majd másfajta segédmunkákkal kereste kenyerét. Több szakmát megtanult, és tett le a sikeres szakmunkásvizsgát. A polgári életben 1988. december 31-én vonult nyugdíjba. Nyugdíjának kiszámolásakor a börtönben letöltött idejét nem vették figyelembe. 1989-ben másokkal együtt megalapította a TIB-et (Történelmi Igazságtételi Bizottság). Még ebben az évben semmisségi határozattal mentették fel a jogfosztottság (majdnem) minden következménye alól. 1990-ben kapta vissza rendfokozatát, 1991-ben alezre-desnek, 1993-ban ezredesnek

léptették elő. Birtokosa volt az Ötvenhatos Emlékéremnek, a Köztársasági Érdemrend Kiskeresztjének. 2003-ban lett Kispeszt díszpolgára, 2013-ban hunyt el.

Fehér Gyula szintén 1963-ban amnesztiával szabadult a börtönből. Megtört, hallgatag, beteg öregemberré vált. Sem a börtönről, sem a Szovjetunióban 1945-52 közötti hadifogságáról soha nem mesélt. Minden vagyonától és egészségétől megfosztva élt még további hat évet szűk családi körben. Majdnem teljesen elfeledetten. 1969-ben távozott az élők sorából. 1992-ben Kispeszt posztumusz díszpolgárává választották, s megkapta az Ötvenhatos Emlékérmét.

Porubszky, Egri, Apró, Szlama a rendszer-váltást követően hazatértek. Ma már többségük nem él, nem tudnak a hősi cselekedeteikről nekünk és gyermekeinknek mesélni. A mi kötelességünk emléküket megőrizni. Ez a cikk is ezt a célt szolgálja.

Cikkemhez adatokat kaptam a Magyar Honvédség Hadtörténelmi Intézet és Múzeum Hadtörténelmi Levéltárától, sokat merítettem Csukás Irén „Kispeszt-’56” c. emlékgyűjteményéből, az 1956-os Intézet: Az 1956-os forradalom története c. kiadványból, felhasználtam a Wikipédia adattárát, idéztem a MNO 2016. április 8-iki cikkéből, valamint a megszólaltatott szereplőkkel és családtagjaikkal az elmúlt 25 évben készített interjúmból. Végül köszönetet mondok a Kispeszt Helytörténelmi Gyűjteménynek a rendelkezésünkre bocsátott archív fotókért.

Nagy Tamás

Vélemények, gondolatok a XXV.-ről

Egy vendég

Átszűrjük a rendezvényen az összetartó erő, a szeretetteljes, egymást ismerő emberi kapcsolatok. Profesionális szervezés, meleg vendégszeretet érződik.

Egy önkéntes

Ahogy megéltem: Sok jó ember kis helyen, sok mosollyal, néha nehézségekkel, de közösen.

Egy másik önkéntes

Ülök és gondolkodom, mi volt számomra a legjobb a XXV. Wekerlei Napokban. Az, hogy az eső ellenére megtartottuk a tortaversenyt, és 7 remekmű érkezett? Vagy az, hogy a kóstolók, a támogatók és a zsűri bizonyos tagjai már ugyanazzal a megszokott kedvességgel várnak minket, a sütsütő szervezőit? Vagy az, hogy az eső ellenére mindenki tette a dolgát és nem csüggedt? Vagy az, hogy vasárnap nem esett az eső, és tudtam a családdal menni egy kört a kispírossal? Vagy a gyermekem arca a tűz mellett és utána a tűzprogramnál? Vagy talán inkább az, amikor érdeklődők találtak meg, és segíthettem az önkéntes pólóban, „csak úgy” a téren? Vagy az az önfeledt segítség, amikor este, gyerekek-felnőttek közösen bontottuk a sátrakat a ránk szálló sötétségben, de boldogan, a gyerekek lelkesedésétől és nevetésétől kísérve?

Foto: Szabó Mihály

Fúvósok

Nem tudom, talán mindezek együtt, amelyek miatt újra és újra érzem a wekerlei életérzést, egymás mosolyát-szeretetét. Ami miatt Wekerlén otthon vagytok!

Egy másik vendég, sokgyerekes anyuka

Nagyon szeretünk itt lenni. Minden évben jövőnk, meg tavasszal is. Csak egy baj van. Túl sok a program. Nem tudunk választani. Mindenütt szeretnénk ott lenni. Szerencsére a nagyobb gyerekeket már lehet egyedül, a barátokkal is elengedni. Pláne, ha elegendő zsebpénzük is van.

Egy harmadik önkéntes

Ebédeltem, a munka egy kis szünetében. Az asztalomnál ült egy nagypapa, a lánya és az unokája. Látva a sötétkék egyenpólomat,

Díjátadás

Foto: Papp Zsuzsanna

Egy önkéntes szemével – a gyerekek tájékozdó futásáról

Csörgött az óra. Kellott néhány másodperc, hogy tudjam, miért is. Öt óra, vasárnap kora reggel. Nincs mese, kelnem kell. Harmadik éve veszek részt az apróbbak tájékozdási futóversenyének lebonyolításában Wekerlén. Nem lakom itt, sőt egy éve jóval messzebbre költöztem a szomszédos XVIII. kerületből.

Most 1½ órát utaztam, hogy 8-kor a lelkes csapattársakkal együtt előkészítsük a terepet. Az időjárás a kegyeibe fogadott (nem volt ez mindig így), gyönyörű napsütéses idő és meleg lett. Túlóltöztem, itt mindenki egy szál trikóban, rövidnadrágban fogadott. (Hiába, kora reggel még hűvös volt mifelénk.) Nem volt időm merengeni, hogy melegem lesz. Gyors köszöntések, puszik, rég láttuk egymást. Sátrak állítása, padok, asztalok, kordonok elhelyezése, a pályák kijelölése, molinók kifüggesztése, a nevezési lapok a megfelelő asztalokhoz, a rajtzónába a térképek, a láthatósági mellények, a célzónába a díjak, az oklevelek, a csokik, és ki tudja, még mi mindennek kellett a helyére kerülnie. És persze közben alakult a pálya is.

Gyakorlott mozdulatok, fél-szavakból értettük egymást. Olajozottan tettük a dolgunkat,

ki-ki a maga területét építette, aztán besegített másoknak, ha még szükséges volt. Hamarabb elkészültünk, így maradt idő egy kis beszélgetésre is. Persze, leginkább a gyerekekről. Általában és konkrétan. Szakmáztunk. Nem véletlen, hogy kik alkotják ezt az önkéntes csapatot: javarészt óvónők, tanítók, tanárok, azaz pedagógusok. Biztosan a szép idő volt az oka, megszokottnál korábban gyülekeztek az indulni szándékozók. Egy apa kisfiával nevezett elsőként, az indulásig fociztak egy kicsit. Másodiknak szintén egy apa, ő a kislányával érkezett. Izgatottan tébláboltak. Mindketten

újak, korábban még nem láttam őket. Alig múlt 9.30 és már sor alakult ki a nevező asztalnál, benépesült a rajtzóna.

Az volt a feladatom, hogy egy percben, segítsek minden indulót abban, hogy jól tudjanak térképet olvasni, hogy az valóban hasznos iránymutató legyen a számukra.

Izgatott, megszeppent, még riadt arcok az elején. Mi is vár majd rájuk? Kezdetben jól jött a szülői, nagyszülői segítség, később már a megállíthatatlan lelkesedés vitte őket végig a 400 vagy a 800 méteren, akár többször is. A félénk arcok kipirultak, ragyogtak a tekintetek, alig tudták kivárni az újabb rajtjelet. A már rutinosak, a mindenre elszántak, a második-harmadik éve visszatérők, kíváncsian várták a kijelölt pályák megújuló varázsát. Ők már egyedül is vállalták a kihívást, nem jelentett gondot a térkép önálló használata. Indultak testvérek, osztálytársak, szomszéd barátok. Olykor az egész család, karon ülővel. Még anya pocakjában lévő is! (A tájékozdási futást sem lehet elég korán kezdeni.) Mindenki lelkes volt, és ezt anynyira jó volt látni. Erre a délelőtti minden felnőtt, aki benevezte a csemetjét, gyerek lehetett újra. A térképek színes ábrái mosolyt

Foto: Csutorás Róbert

az anyuka megkérdezte: És ezt a hangulatos és színvonalas rendezvényt az önkormányzat szervezte? Meglepett a kérdés, mert nem gondoltam volna, hogy a wekerlei rendezvényeket bárki is az önkormányzat cselekedetének tulajdoníthatja. Udvariasan megköszöntem a kedves elismerést, amivel a rendezvényünket minősítette, és ugyanolyan udvariasan elmagyaráztam neki, hogy a wekerlei civilszervezet hogyan működik. És igaz, hogy az önkormányzat támogatja ezt a rendezvényt, de itt minden, amit lát, az önkéntesek munkájának eredménye. A válaszmától meglepődött és újra gratulált. Végül – kicsit megnyugvásomra – kiderült, hogy a külső kertvárosban laknak, a mi rendezvényünkön még nem jártak. Meginvitáltam jövőre is őket.

Egy negyedik önkéntes

Néhány gondolat a WN sportversenyeiről

- 8 sportágban, 50 önkéntes rendezővel, közel 500-an sportoltak
- bemutatkoztak a kispesti kézisek és a gyeplabdások
- az asztalitenisz versenyen nagyon hangulatos mérkőzések zajlottak
- a foci-bajnokságon a vártnál kevesebben

vettek részt, az időjárás nem kedvezett a szombati versenyeknek

- a Babály László testnevelő által vezetett gyorsasági, ügyességi pályákon sokan, nagy érdeklődéssel vettek részt, főleg gyerekek, de sok felnőtt is próbálkozott

- A IX. tájékoztatósi futáson – két felvonásban – kicsik és nagyok számára kialakított pályákon (400 és 800 m, ill. 2 és 4 km), kb. 300 fő választotta a térkép által vezetett futást.

Egy árus

Én abból élek, hogy vásárolok. Szinte minden hétvégét falunapokon, fesztiválokon, egyéb rendezvényeken töltök. Az ország minden szegletében jártam már, kis és nagy faluban, kis és nagy városban. Itt most vagyok először. Itt sok minden más, mint máshol. Nagyon kedvesek az emberek, lehet velük beszélgetni, akkor is, ha nem is vesznek semmit. Nyugalom van. Mindenki mosolyog. Rengeteg a gyerek. Kérdezték tőlem, nem tudom-e, hol lehet valamilyen versenyre jelentkezni. Én nem tudtam, de azt igen, hogy ha bármelyik kék pólós önkéntest megkérdezi, az biztosan fog segíteni. A forgalom ma (vasárnap) jó, tegnap az eső nem tett jót. De ez nem is számít. Nem is értem, hogy eddig miért nem jöttem ide?

Egy másik árus

Évek óta jövök. Nagyon szeretem Wekerlét, az itteni hangulatot, a sok kedves önkéntest, s különösen, aki minden évben külön figyelemmel rám gondolva, meghív ide. A bevételém is jól alakult. Ez fontos, hiszen nekünk, vásárokozóknak nagyjából két nap alatt kell megkeresni egy heti megélhetésünket, sőt többet, hiszen a tél „uborkaszezon”. Az áruk színvonala is megfelelő. Vannak nagyon műves portékák és néhány populárisabb. Így mindenki igényét ki lehet elégíteni. A gyerekeim is szívesen vannak itt. Élvezik, velem együtt ezt a rendezvényt.

És még egy utolsó önkéntes

Iszonyú sok munka, sokaknak két, két és fél nap. Péntek déltől vasárnap késő estig. Ja, és ami előtte van. Véget ér a májusi nagyrendezvény és lehet kezdeni szervezni a szeptemberit. Hogy legyen nyitó koncert, hogy legyenek fellépők, hogy legyenek árusok, hogy jöjjenek a civil szervezetek, hogy találjunk támogatókat, meg ingyen fellépőket, hogy szerveződjenek a sportversenyek, hogy időben hívjuk az önkénteseket és nem sorolom tovább. Nagyon sok. Megéri? Megéri.

Összeállította: Papp Zsuzsanna

csaltak a gyerekcokra. Ez a jellem az oviban, ezt tudom, hol van, már láttam idefelé..., emlékszem, tavaly is.... Még eleven az emlék.

Láthatósági mellénybe öltöztetés, térkép átadása, útbaigazítás, sípszó, rajt. Nem volt időnk még körülnézni sem, mert csak jöttek-jöttek az újabb indulók, nem volt üresjárat. Amerre a szem ellátott, vagy az indulni készülőket melegejtették, vagy az éppen célba érkezettek meséltek önfelédten.

Gyorsan elrepült a délelőtt. A sok vidám, viháncoló gyerkőc láttán elveszítettük az időérzékünket. Mi magunk csak mosolyogtunk folyvást, élveztük az eseményt.

A verseny után, a pakolás közben arra gondoltam, hogy megint érdemes volt megszervezni ezt a programot. Lám, mennyi régi arc, és megannyi újabb. Talán nem túlzok, ha azt mondom, mára már hagyomány lett ebből a versenyből is. Hiányozna, ha nem lenne.

Szívet melengető érzés, hogy olyan sok gyereknek, felnőttnek szereztünk örömet erre a délelőltre. Látva az elégedett és boldog arcokat, nem is kérdés, hogy legyen-e jövőre.

Nem hiába keltem korán. És jövőre is szívesen megteszem.

Jánossy Ágnes

Egy futó szemével – a felnőttek tájékoztató futásáról

Párosban a városban

Idén is lezajlott a már hagyományosnak mondható wekerlei tájékoztatósi futás. Nem először teljesítettem a 4000 méteres távot, és nem először csapatban. Idén nyolcadszorra lehetett rajthoz állni, vaktérképpel felfegyverkezve. Kicsit hűvösen indult a reggel, de a napsütés reményre adott okot. Tíz óra körül értünk le a térre, de már nagy volt a sürgés-forgás. Emlékszem 2008-2009 körül, az egyik első tájékoztatósi futáson, esős, hűvös őszi nap volt, hosszú nadrágban és szélzsekiben indultam neki a távnak. A WTE (Kós Károly tér 10.) elől indultunk és ide futottunk be, alig lehetünk tízen. Most sok-sok „világító” sporttárs jelezte, hogy nem leszünk kevesen. Külön nevezős sátor, külön befutó regisztráció állt a rendelkezésünkre, és mindenkinek járt a láthatósági mellény. Teljesen profi szervezés. Kicsik és nagyok, családok és egyénileg induló felkészült futók sorakoztak egymás után az indító állomásnál. A rajtnál már volt egy kis izgatottság, volt, aki térképpel a kézben kezdett neki a bemelegítésnek, volt, aki még elszalad iránytűért.

Mi felkészülten vártuk a megadott időpontot, itt lakunk, menni fog a dolog. Amint megkaptuk a térképet pici izgalom lett úrrá rajtunk is, hogy akkor, most merre is van előre? A rendelkezésünkre álló egy perc igen rövidnek tűnt. Zavarba ejtő, nevek nélkül látni Wekerle utcáit. Az kezdeti meglepetésből felocsúdvá hamar beazonosítottuk az első célpontot, „a régi lottózó utáni sarok”, és nekivágtunk. A táv feléig sokan együtt futottunk, itt még a 2000 méteres verseny is velünk haladt, aztán egyre kevesebben lettünk. Az ellenőrző pontoknál sokat segítettek egymásnak, volt, hogy még sorba is álltunk, hogy bejelölhessük a listánkon a megtalált helyet. Az ötödik, hatodik célpont körül már annyira ráállt a szemünk a térképre, hogy a következő állomást már nevének neveztük: a „Cicás tér oldalában lesz”, vagy a „Zsuzsi-Mari fodrászat előtt”. Fél óra alatt teljesítettük a tizenkét állomásból álló távot, még csak meg sem erőltettük magunkat, és végigszaladtunk Wekerlén, persze ehhez ismerni kell a telepét.

És nem csak az idő volt jó. Pár évvel ezelőtt, szintén párban futottuk végig a tájékoztatósi versenyt, kicsit még zötyögősen, különböző tempóban, én a sport és a játék végett, a párom a teljesítményért. Idén, igazi csapatként működöttünk és mosolyogva, a kézben értünk célba. Úgy látszik, jól tájékoztó-dunk együtt...

Remetehegyi Ildikó

Fotó: Csatorás Róbert

Díjazottjaink 2016-ban

WEKERLÉÉRT-DÍJ

A díjat a WTE vezetősége annak az élő személynek vagy csoportnak adja, aki/ amely a Wekerlei Társaskör Egyesület céljainak megvalósítása érdekében kiemelkedő tevékenységet fejtett ki a Wekerletelepen.

A díj egyéni és csoportos teljesítményért adható. A díj Kós Károlyt ábrázoló bronz plakettből és emléklapból áll.

Veres Vince

Itt él közöttünk a vasember. Itt él közöttünk egy ember, aki – szinte mindenhez ért, afféle ezermester –, de szavát sohasem hallani. Itt él közöttünk Veres Vince: a hallgatag vasember.

Még 2007-ben fedeztük fel őt, amikor az első Wekerlei Életfát állítottuk. Olyan szakira volt szükség, aki tudott hegeszteni. Ő tudott, és – kérésünkre – el is végezte a munkát. S mivel mindezt kiváló minőségben és örömmel tette, persze, hogy újra és újra megtaláltuk őt. Többnyire hozzá fordultunk, amikor vasas munkára volt szükség. S ő jött, vagy várt a műhelyében, és mindig ráért, és mindig jó munkát végzett. Sokan nem tudják, hogy egy-egy wekerlei esemény előkészítésének-lebonyolításának a háttérben alkalmasint sok vasmunka is áll. Így rejtve marad, hogy Vince nélkül ma nem lenne (legalább is nem ilyen lenne) sok rendezvény, mint például a Wekerlei Életfa Ünnepe, a Wekerlei Székelykapu Futás, a Wekerlei Székelykapu Napok, több Wekerlei szentivánéji tűzszobor-bemutató, a Wekerlei Sörkör, a Wekerlei Mikulás-ünnep. Mert Vince ezen rendezvények mindegyikében dolgozott. Sokat és jól!

Am Veres Vincének van egy másik oldala is! Sokan tudják, hogy a Wekerlei Társaskör ügyfélszolgálatán hölgyek dolgoznak. Azt

meg sejtik, hogy a hölgyek időnként nem érnek rá. S ilyenkor helyettesről kell gondoskodniuk! S persze a legkézenfekvőbb, hogy férjüket kérjék meg erre a feladatra. Így van ez a Veres családban is. Így aztán bizonyos keddeken megáll a konyhai csapat csöpögése; újra zárhatóvá válik a szekrény, ami már régóta nem volt az; ismét világít a hetekkel korábban kiégett izzó. És sorolhatnánk. De mindez nemcsak kedden van így. Vince bármikor mozgósítható szerelésre, javításra, apróságok beszerzésére. Teszi ezt készségesen, hallgatagon.

Szeretnénk, hogy ez még sokáig így legyen!

Most, amikor átadom neki a Wekerléért-díjat, jól figyeljenek! Mert, aki máshol akarja látni őt, annak utána kell mennie Vince műhelyébe; aki hallani akarja őt, annak sokat kell várakoznia!

Éljen a Hallgatag Wekerlei Vasember: Veres Vince! Köszönjük!

Holicsné Gémes Boróka

Kétéves kora óta él Wekerlén. Most már saját családjával lakik itt, a nagyszülei házában. Népművelő, középiskolában dolgozik.

Önkéntes munkáját 2011-ben kezdte. A sütisütő verseny lebonyolításában segített, majd néhány éve átvette ennek a programnak a szervezését, s ezt a mai napig folytatja. Természetesen, férje és kisfia nem csak szemlélői Boróka sokrétű munkájának, ők is aktív önkéntesek lettek.

Öt évvel ezelőtt – felkérésre –, szívesen vállalta a Wekerlei Önkéntes Centrum mentori munkáját, ahol most már helyettes vezetői és rendezvénykoordináló feladatokat lát el. Nagy szerepe van abban, hogy minden rendezvényen, így a mostani, XXV. Wekerlei Napokon is önkéntesek sokasá-

ga biztosítja a programok zökkenőmentes megvalósulását.

Két éve átvette és lelkesen szervezi a „Téltemetés – Tavaszköszöntés” programját, mely Boróka népművelő lelkéhez is jól illik.

Ötleteivel, kritikáival, határozott véleményével, mindig előrelendíti a közös munkát. Lelkiismeretes, fáradhatatlan, pontos munkavégzése példa mindannyiunknak.

Köszönjük, Boróka.

Veres Joli

Hol Wekerlén él és aktív önkéntes, hol elköltözik, s akkor kis szünetet tart. Most itt van velünk, s reméljük ez már így is marad.

Férjével, a nyugdíjasok nem nyugalmas életét éli. Önkéntes munkái mellett, reméljük azt megelőzően, szeretettel veszi körül felnőtt gyermekeit és kisebb-nagyobb unokáit, szám szerint ötöt.

Az első wekerlei önkéntesek közül való. 2008-ban már részt vett a centenáriumi ünnepségsorozat szervezésében. 2012-től sok munkába kapcsolódott be. Újságkihordóként kezdte, majd koordinálta is a kihordók munkáját. A Társaskörben, az ügyfélszolgálatban évek óta sokat és jól dolgozik. Három éve a Wekerle újság agilis hirdetésszervezője, most is várja a hirdetni vágyókat.

A múlt évtől a nagyrendezvények szemétszedő csoportjának lelkes vezetője.

Mindezek mellett a Wekerlei Önkéntes Centrum mentora.

Nincs olyan munka, melyben ne venne szívesen részt, legyen az sportverseny, tél vagy nyári rendezvény, rendrakás, takarítás, környezetünk szépítése, szórólapozás, számítógépes munka.

Mi persze ezt kihasználjuk, mindig hívjuk, mindig számíthatunk rá.

És ő boldogan, örömmel, mosolyogva segít.

Köszönjük szépen a munkádat.

A WEKERLÉÉRT TULIPÁN-DÍJ

A díjat a WTE minden évben azoknak a támogatóknak: magánszemélyeknek, vállalkozóknak, intézményeknek adja, akik/amelyek kiemelkedő támogatást nyújtottak a Wekerlei Társaskör Egyesületnek.

A díj a Wekerletelep centenáriumi jelvényében lévő wekerlei motívumot – a vastulipánt – ábrázoló bronzplakettből és kitűzőből áll.

Wekerlei Kultúrház és Könyvtár

A Wekerlei Kultúrház és Könyvtár (WKK) meghatározó szereplője a wekerlei kulturális életnek; klubjaik, művészeti csoportjaik rendszeresen vesznek részt rendezvényeinken, így is emelve azok színvonalát.

Holics Tamás févetelei

Holicsné Gémes Boróka, Veres Vince és Veres Joli

A Wekerléért Tulipán-díjasok

A WKK sok más módon: padokkal, sátrakkal, egyéb eszközökkel is támogatja programjainkat, így a Wekerle Napokat is. Több éve közösen rendezzük a nagy népszerűségnek örvendő és minden évben egyre sikeresebb Téltemetést is.

A Wekerle Kultúrház és Könyvtár sokrétű tevékenységével kiérdemelte a Wekerléért Tulipán-díj bronz fokozatát. A díjat Szabó Mária, az intézmény igazgatónője veszi át.

Közpark Nonprofit Zrt.

A Közpark Nonprofit Zrt. sok éve állandó segítője a Wekerle Napoknak. Segítségükkel

a rendezvény után a Kós Károly tér minden évben eredeti állapotában, megtisztítva várhatja újra látogatóit.

Idén márciusban a Közpark szakembereinek közreműködésével és a Kispesti Önkormányzat támogatásával állíthattuk fel újra Wekerletelep szimbólumát, a téren álló Életfát. A wekerleiek nevében ezúttal is köszönetet szeretnék mondani ezen igen fontos alkotás újjáépítéséért és felállításáért.

A Közpark Nonprofit Zrt. kiérdemelte a Wekerléért Tulipán-díj bronz fokozatát. A díjat Bán Zoltán, ügyvezető igazgató veszi át.

WTE

Kulturális Összeberregések Napjai

Az őszi egyik legizgalmasabb programja a Kulturális Örökség Napjai (KÖN) hétvégéje. Olyan helyekre juthatunk el, amelyek máskor zárva vannak, rácsodálkozhatunk Budapest eldugottabb szegleteire, vagy éppen közelebb hajolhatunk a saját lakóhelyünkhöz. Ráadásul az utóbbi években a KÖN ideje egyre esik az őszi falu napunkkal, a Wekerle Napokkal, így kötődik össze a kellemes a kellemessel.

Ahogy egy évvel ezelőtt, a KÖN wekerle szárba szökkenése most is a Zrumeckzykapu alá ette be magát, vagyis ez volt a bázis: itt állítottunk fel két sátrat, és innen indultak a gyalogos, illetve a négykerekű túrák is.

A korábbi években a KÖN keretében és más alkalmakkor is szervezett már a WTE sétakocsis vezetéseket Wekerle-szerte, ez most egy újításon esett át. Eddig lovas kocsit vitte az érdeklődőket és a látottakat kommentáló önkéntes idegenvezetőket, ezúttal viszont egy két kocsival felszerelt, városnéző kisvonat-kisbusz. A gyerekek és a turisták kedvencei ezek a lassan cammogó, stilizált vonatok – másnak meg hiányérzete volt a lovak távolmaradása miatt. Lehet, hogy a bányászszíneket idéző, piros-fekete jármű romantikában némileg elmarad a prűszkölő-fűjtató lovaktól, de jóval többen tudták így a vezetett túrákat élvezni. A nedves szombaton lanyhább volt a forgalom, vasárnap viszont már többször is telt házzal, 50 fővel ment a szerelvénnyel: összesen több mint kétszázan utaztak a kisvonattal. Egy-egy kör körülbelül háromnegyed órást tart.

Akinek volt kedve a nyakába venni a telepet, az gyalogos vezetésre is indulhatott. Ez talán egy aktívabb műfaj, és összességében az mondható, hogy mint máskor, most is háromféle vendég vonatozott-sétált velünk. Vannak a hardcore KÖN-turisták, a kemény mag, akik regisztrálnak előre az eseményekre, pontosan megtervezett útvonalon

járják be Budapestet. Mellettük nagyrészt a Wekerle Napok közönségéből jöttek össze az utazók: ki egy kicsit messzebből, sokan pedig wekerleiként akartak többet megtudni a telep építéséről, házairól.

Adta is magát, már csak a Zrumeckzykapu közelsége miatt is, hogy megnyissa kapuit a református templom is. Az 1928-ra elkészült templom titkaira Alföldy-Boruss Dezső tiszteletes mutatott rá: a Jászai Mari örökségéből származó harmóniumra, a 15 éve Hollandiából ajándékként kapott orgona belső szerkezetére. Majd a bátrak felmehettek a templom padlására és a tornyába is. Utóbbi félelmetes akció volt: a karcsú építmény „üres”, a keskeny lépcső a belső oldalán fut végig – a pazar kilátásig.

A kapu alatti sátrakban egyrészt a wekerle témájú kiadványokat kínáltuk megvételre, másrészt előadásokat lehetett hallgatni. A helyszínnek külön bájta adott, hogy visszatérően a Zrumeckzykapu alatt kap helyet, a gyerekeket élénken vonzó elektromosautó-futam. Így kedélyes alaphangot adott az enyhe cefreszaggal keveredett berregés és a lurkókat fegyelmezni-elrángatni akaró szülők moraja.

Ez sem tudta megakadályozni azonban, hogy egy kemény mag hosszabb-rövidebb előadásokkal ássa magát mélyebbre Wekerle történetében. A történész Tömpe László és a sportújságíró Csepregi Botond hozták szakmájuk vetületeit. Előbbi megszólaló azt fejtegette érdekfeszítően, hogy a 20. század történelmi változásai hogyan hatottak a telep életére, társadalmára. Utóbbi

előadó pedig próbálta ismét lefűjni a port Wekerle sporttörténelméről, az egyszervolt futballcsapatokról, az első magyar ökölvívó olimpiai bajnok, Kocsis Antal vagy éppen a helyhez sok szálton kötődő Puskás Ferenc emlékére.

Érdekes kontraszt volt viszont Romhányi András előadása és a Csanádi Gábor szociológussal készített videointerjú másnapi bemutatása. András szemléletesen ismertette a nyolc éve folyó önkéntes munka szervezését, örömeit, nehézségeit. Az ELTE szociológus tanára ellenben a telep múltjáról alkotott, némileg stilizált-romantikus képet faragta egy kicsit realisabbra az általa bemutatott összefüggésekkel.

A nemcsak érdekesnek szánt, de több ponton is érdekes előadások kevés embert vonzottak, bár az is igaz, hogy a kisszámú résztvevő közül többen az előadás végével is folytatták a diskurzust. Így érdemes végiggondolni, hogy egy év múlva hogyan lehetne ezeket vagy más témákat érdekfeszítőbben tálni.

Csepregi Botond

A második kör

Vonatozom hazafelé Zalából. Rokonoktól. Szüretéről. Szeptember 27-e van. Valamit be akarok írni a naptáramba. Persze nem a megfelelő helyen nyílik ki. Pont az egy hónappal korábbi héten. Odapillantok. Augusztus 27-e. Beírás: II. Wekerlei Sörkör. Hogy is van ez? Jövök a borozásból, és ide-tolakszik a sörözés? Mintha nagy ivó (vagy nagyívó?) lennék. És hol marad a pálinka?

A tavalyi I. Wekerlei Sörkör volt a beavató(m). Az akkori élményeim szinte magától vezették a tollam. Talán van, aki még emlékszik rá: Wekerlei Sörkör – egy nem sörívó szemével. Na, azóta sem.

Azért szombaton, az illendőség és a társaság kedvéért pár órát a Kós Károly téren töltöttem. Az idő remek volt. Nem nyári, hanem

Fotó: Romhányi András

- A Wekerlei Sörkör fontos közösségi esemény a telepen. Teljességgel beleillik a hasonló rendezvények sorába. Azért kell ezt hangsúlyozni, mert sokan – más, hasonló rendezvények alapján – ezt üzleti vállalkozásnak tekintik. Ám itt, a Wekerlén minden másképp van! Ez az esemény valóban közösségi. Hogy mást ne mondjak, egyik jelszavunk a következő: „Nem azért isszuk a sört, hogy berúgjunk, hanem azért, hogy találkozzunk. És beszéljünk!” A wekerleiek közül valóban ezért örülnek sokan ennek a rendezvénynek, itt nincs is más lehetőség, csak az, hogy beszéljessenek egymással.

A tavalyi, első rendezvény váratlanul jól sikerült. Akkor ugyan több tényező is a siker ellen dolgozott. Elsősorban az időjárás, ami miatt kétszer is halasztani kellett a rendezvényt, másodsorban a rendezők tapasztalatlansága, és folytathatnám a sort. Mégis a vártnál nagyobb volt a vendégsereg. S remek volt az esemény visszhangja. Az ideire szinte minden feltételünk adva volt, éltünk is vele, mégis kevesebben jöttek, mint ahány vendégre számítottunk.

- *Kicsit álságos a következő kérdés, de azért felteszem. Dolgoznak önkéntesek a Sörkörön?*

- A Wekerlei Sörkörön is kizárólag önkéntesek dolgoznak. Közülük ki kell emelnem Lázár Bőbét, aki nélkül nem tudnám megvalósítani a rendezvényt. Pontosan ugyanazzal a módszerrel szervezzük, mint a Wekerlei Székelykapu Napokat. Ám ezen az eseményen sokkal kevesebb önkéntesre van szükség, mint a nagyrendezvényen, mert más a siker feltételrendszere, a munka háttere. S persze azt is szeretném, hogy az önkénteseknek ilyenkor ne kelljen dolgozni, jöjjenek csak ki a térre, és beszéljessenek ők is. Egyszer nekik is jár kikapcsolódás!

- *És jövőre?*

- Igyekszünk tanulni érényeinkből és hibáinkból, sikereinkből és kudarcainkból. Felhasználunk minden ötletet. Olyan rendezvénné szeretnénk fejleszteni a Wekerlei Sörkört, ami méltó a többi rendezvényhez. Aminek eljövetele számítanak a kispestiek, a wekerleiek. Ugyanakkor semmiképp sem szeretnénk, hogy országos fesztivállá növekedjék. Maradjon csak

meg a mi kis belső beszélgető-találkozóknak! A rendezvény akkor lesz jó, akkor tudja megőrizni baráti hangulatát, ha nem a pénz játssza a legfőbb szerepet; ha nemcsak a vendégek, de a szolgáltatók is elégedetten, szép élménnyel gazdagodva távoznak a végén.

- *Van még valami, amit szeretnél elmondani?*

- Nos, eddig mindkét rendezvény ráfizetéses volt. A feltételekről (mobilWC, villanyszerelés, a biztonsági őrök, a fellépő zenekar tiszteletdíja, propaganda stb.) ugyanúgy gondoskodni kell, mint a Wekerlei Székelykapu Napokon. Ám

Az egyik legfiatalabb látogató

Englőner Artilla felvételei

nyári. Sörözésre való. Meg az iskolakezdés előtti utolsó hétvége kihaszánálására, egy záró weekendre. Persze sörözni ott is lehet. Meg itt is. Az ebéd utáni szieszta elmúltával egyre jobban benépesült a tér. Hasznos volt az új, nagy sörsátor, ahol árnyékot találtak az árnyékok keresők. De szerencsére a napozóknak is volt napos padjuk. Szólt a zene, szaladgáltak, szörpöztek a kiscyerekek. Folyamatosan készültek a sörkörös kitézők, a vidám fotók. Volt sörhöz való többféle sajt, finom kencés kenyerek, mindenféle kávé is. Ezeket én is megkóstoltam, de a sört sem hagytam ki. Valahogy mindig volt sör a poharamban. Hol az általam sült sajtos-mákos-szezámragos ropogós kínálására válaszul, az egyik sörmé-rőtől, hol az asztalnál ülő barátoktól.

Közben összetalálkoztam Romhányi Andrással, beszélgettünk, s feltettem neki néhány kérdést – már az újságolvasókra is gondolva.

- *A program kitalálója, főszervezője, hogyan látja a sörkört? Ha azt kérem, hasonlítsd össze a tavalyi és az idei rendezvényt, mit mondasz?*

Sok-sok jelvény készült – nem csak „sör témakörben”...

esetünkben a bevétel sokkal kisebb, mint azon, hiszen negyedannyi vásároló fizet csak. Ugyanakkor – a jövőre gondolván – fejlesztenünk is kell. Idén a feltételek javítása érdekében egy nagy sörsátrat vásároltunk, és egy jelvénykészítő gép segítségével bővítettük szolgáltatásaink körét. Mindkettő sikert aratott.

- *Köszönöm, hogy elmondtad ezeket. És köszönöm, sokak nevében a munkádat.*

Én picit arra is vágyom, hogy a sör „irodalma” is megjelenjen a rendezvényen. Ehhez rövid ízelítő befejezésül.

Az a fontos, hogy a sör legyen elég hideg, legyen az embernek tiszta inge, a bécsi szélet mellé legyen citrom, a felesége örüljön az új blúzának, a nap süssön, de módjával, járjon a szellő... néha egy futó zápor permetezzen be minket...

A többi? A többi?

Elintéződik magától.

Részlet Petri György Antropozófia c. verséből. Érdemes az egészet elolvasni, akkor is, ha nem (csak) a sörről szól.

Mint a mi SÖRKÖRünk.

Papp Zsuzsanna

A mi „Egérkénk” Interjú egy olimpikonnal

A Kispesti Pannónia Általános Iskolából minden felnőtt és gyermek fokozott figyelemmel kísérte az olimpia eseményeit, különösen az úszók eredményeit, hiszen több volt tanítványunk versenyzett: Bernek Péter, Horváth Dávid, Kozma Dominik, Pulai Bence és Késely Ajna. Ajna, aki a KSC sportolójaként Egerszegi Krisztina nyomdokaiba lépett, különösen kedves személy a számunkra, hiszen idén júniusban ballagott el a 8. évfolyamról.

Nagyon szerencsés vagyok, hogy egy olyan emberrel beszélgethettem, akiről az osztálytársainak is a következő jelzők jutottak eszükbe: magabiztos, eltökélt, kitarító, szerény, példakép, szorgalmas, tehetséges, segítőkész, jólelkű. Ajna 5 éves korától úszik.

- *Miért választottad ezt a sportot? Milyen gyakorisággal kezdted?*

- Szüleim által kezdtem el az úszást, ők szorgalmazták, hogy tanuljak meg úszni. Eleinte hetente két alkalommal jártam edzésre.

- *Jelenleg hogy néz ki egy napod?*

- Reggel 4.30-kor kelek, fél hatkor már az uszodában vagyok. 5.30-7.30-ig tornázunk, majd utána még 2 órát úszunk. Edzés után megyek suliba, ahol általában 3-ig vagyok. Délután ugyanúgy 2 óráig az edzés, 4-6-ig tart.

Este pedig az aznapi tananyag megtanulása a feladat.

- *Ez nagyon szoros napirend. Az úszáson kívül van még számodra olyan dolog amit, bele tudsz préselni a mindennapjaidba?*

- Szüleim mindig azt mondták, két lábon kell állnom. A tanulás is ugyanolyan fontos számomra, mint az úzás. Persze, meg még sok más dolog is, úgy mint a barátok, a család. Ha nem edzem, akkor általában olvasok vagy elmegek egy kicsit a szabadba levegőzni.

- *Milyen eredményeket értél el eddig, hány érmed van?*

- Körülbelül 600 érmem lehet, mellette 20 kupám van. Négyszeres Ifjúsági Európa Bajnok és szintén négyszeres EYOF (European Youth Olympic Festival – Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál) bajnok vagyok. Idén lettem felnőtt Európa bajnok és olimpiai 6. helyezett.

- *Félelmetes, hiszen egy 15 éves lánnyal beszélgetek. Mik vagy kik motiváltak e kimagasló eredmények elérésében?*

- Nagyon sokan motiválnak engem. Minden téren lehet mondani valakit, akikre fel lehet nézni. Nem csak sportolóról beszélek ilyenkor.

- *Melyik volt az első érmed?*

- Egy háziversenyen nyertem életem első érmet, vagy úgy 10 éve lehetett.

- *Mit tartasz a legnagyobb sikerednek?*

- Szerintem a legnagyobb sikerem, hogy mindennap fel tudok kelni az ágyból hajnalban, és sok akarat erővel lemegek az uszodába, és beugrok a hideg vízbe.

- *Milyen egyéni segítségeket kaptál a sulitól?*

- Hála az égnek, hogy ahova eddig jártam, ott nagyon sok segítséget és támogatást kaptam. A Kispesti Pannónia Általános Iskolában figyelembe vették az edzőtáborok miatti sok hiányzást. Amit innen is nagyon köszönök a volt tanárainak.

- *A sikerek mellett vannak-e vagy voltak-e „mélypontok”, amikor már majdnem feladtad?*

- Általában egy évben vagy ötször van mélypontom, ha nem többször. Ilyenkor segítenek a szüleim, a barátaim, az edzőm, hogy túllépjek rajta.

- *Ki a példaképed, miért?*

- Nekem mindig is Egerszegi Krisztina volt a példaképem, mind emberileg, mind sportolóként. Nagyon nagy dolgot vitt véghez, és én is ezen vagyok.

- *Kit tartasz a legnagyobb vetélytársadnak?*

- A legnagyobb vetélytársam mindig is az idő volt. Próbálok mindig magam mögé

utasítani. Nemcsak a versenyen, hanem az edzésen is.

- *Melyik a sok, uszodában töltött időből a legszebb pillanat?*

- A legszebb pillanat, mikor megérintem a panelt, és azt az időt látom magam előtt, amit elképzelttem. És ilyenkor a szüleim karjaiba ugorhatok.

- *Az idei olimpián érted is szurkolhattunk. Milyen élménnyel jöttél haza Rióból?*

- Hihetetlen sok élménnyel, évekig lehetne mesélni. Nagyon sok tapasztalatot szereztem kint, amit próbálok majd az edzéseken és a versenyeken is alkalmazni. A falu csodás volt, meg persze a közösség. Nagyon sokat hülyültünk.

- *Hogyan készülsz a versenyekre?*

- Általában mindent elképzelek: hogy az adott pillanatban mi fog velem történni, hogy fogok úszni, mi lesz az időm, mennyire fogok örülni az időnek, és hogy a dobogón ott fogok állni.

- *A versenyzésről jutott eszembe, van a verseny előtt valamilyen rituáléd?*

- A verseny előtti szokásom az, hogy mikor már megyek az állításra, adok egy pusztit az anyukáknak, és egy ökölpacsit az edzőmnek. Ja, meg persze amikor a sapkát felvettem, megkérdezem, hogy közepen van-e rajtam.

- *Mit tanácsolnál a most sportolni kezdő gyerekeknek vagy azoknak, akik még nem sportolnak?*

- Azt, hogy szeretettel csinálják, és mindenképp csak lazán, soha ne görcsösen. Ebbe a hibába már én is beleestem. A legjobb dolog, ha valaki azt csinálja, amit szeret. A sporton kívül is.

Kedves Ajna! Köszönöm szépen a riportot! További sok sikert és kitartást kívánok neked! Maradj mindig ilyen értékes, vagány csaj, mint amilyen most vagy! A következő olimpián újra ott szurkolunk neked egy emberként mi, pannóniások.

Révész Erika

Bene László: Ismersz te engem?

Ismersz te engem? Ismersz vagy csak látsz?
Mellettem vagy? Vagy csak mellettem állsz?
Hozzád beszélek, hát a szemembe nézz!
Kéne egy kis szív, de látom nincsen más, csak ész.
Abból is csak annyi, hogy el tudj taposni mást.
Ne csak a szemeddel, a szíveddel is láss!
Ismered ki vagyok? Ismered a múltam?
Tudod azt, hogy kisémmiztek?
Hogy nagyon mellényúltam?
Ismered kit ismerek? De mégsem ismeresz engem?
Ne ítélkezz felettem, ha nincs már hová mennem.
Ne ítélkezz, mert úgyszincs semmim.
Árnyként lebegek már rég a semmin.
Ismered a szívemet?
A szívembe a színeket?

Ne fordulj el, ha beszélek! A szemem is sokat mesél.
Könnyeiben a fájdalom, 28 évet regél.
Nem fordulsz el, most meghallgatsz, nem futsz az igaz elől!
Többet te engem nem faggatsz, soha senki felől!
Vagy tán ismered, aki lettem? Ismered, aki voltam?
Ismered ki nem mondott szavaim, amit még nem is szóltam?
Ismered már, ki vagyok? A szemem boldog-fájdalmas világát?
Ismered az életfáznak lehullott korhadó virágát?
Ismered az éveket, amikor fájdalomban úsztam?
Ismered a percekét, mikor a boldogsáért küsztam?
Dehogyan ismered! Hogy ismernéd? Ahhoz olvasnod kéne a szememből.
Olvasni a bánatból, fájdalomból szerelemből.
Nem ismeresz s talán nem is fogsz, ne mondd meg mit kéne tennem!
Úgyhogy most megkérdezem még egyszer. Ismersz te engem?

Bene László Wekerle szülötte, ma is itt él közöttünk.

Rádióamatőrök a Wekerlén

Mintegy tíz éve itt, a Wekerlén, a Kós Károly tér egyik gyönyörű épületének udvarában Rádióamatőr Klub működik.

- *Mi az az erő, ami összetartja Önöket?*

- A Józsefvárosból jöttünk, jól érezzük magunkat, eredményesen működünk, bár taglétszámunk nem változott, de a jóbarátság és a közös érdeklődési kör tart össze bennünket. A hely alkalmas rövidhullámú (RH) és ultrarövid hullámú (URH) rádióamatőr célú rádiózásra, ami nem csak állomások vételét, hanem – aktív módon – a velük való kapcsolatfelvételt kezdeményezését is jelenti „fónián” (élő beszéddel), morzejelekkel és digitális módban. Ez utóbbi a XXI. században egyre inkább terjedő forgalmazási módszer, mert gyors, nagy távolságok esetén jobban vehető/érthető, ezzel kitágítja a világot a készülékek előtt ülő ember számára. Az összeköttetéseket

szerveznek közterületeken is találkozókat, úgynevezett kitelepüléseket, ahol a helyi közösségeknek módjuk van a személyes találkozásra.

A köz szolgálata is megjelenik a rádióamatőrök tevékenységében. Technikai eszközeink lehetővé teszik pl. a hálózati feszültség tartós kiesése vagy a vezetékes- és mobil telefon-szolgáltatás szünetelése esetén a közvetlen kapcsolatok létesítését országon belül és országok között, így katasztrófák és vészhelyzetek esetén. Ekkor – hivatalos szervek felkérésére – a rádióamatőrök kötelessége a nem amatőrök számára szóló fontos információk továbbítása. Volt ilyen, például baleset esetén sürgős gyógyszer-igény közvetítése, vagy a nepáli földrengés következményeinek felszámolásához nyújtott rádiós közreműködés, amikor a segítségnyújtókkal kapcsolatos híradásban vett részt sok rádióamatőr, köztük néhány klubtagunk is.

Aki komolyabb műszaki ismeretekkel rendelkezik, megépítheti saját rádió adó-vevőjét is vagy vásárolhat profi, gyári berendezéseket, antennákat. Az éteren keresztül történő beszélgetéshez, kapcsolatfelvételhez, forgalmazáshoz azonban vizsgaköteles rádióamatőr engedélyt kell szerezni.

A rövidhullámú (RH) tevékenységénél az amatőr állomások a saját adó-vevőjük és antennájuk segítségével közvetlenül veszik fel egymással a kapcsolatot. Az ultrarövid hullámok (URH) terjedési tulajdonságai némileg eltérnek a rövidhullámútól, ezért gyakran vesznek igénybe úgynevezett átjátszó állomásokat, amelyekkel az optikai rálátásnál nagyobb távolságokat lehet áthidalni, s amelyeket általában valamilyen – a környezetből – kiemelkedő helyre (pl. hegycsúcsra) telepítenek. Az ultrarövid hullámok alkalmasak úrtávközlésre is, ehhez azonban már nagyon komoly műszaki háttérre van szükség.

- *A fiatalok inkább a számítástechnika szerelmesei. Őket is meg tudják szólítani?*

- Nem is akárhogyan! A számítástechnika nemhogy belopódzott, inkább betört a rádiózásba. A rádióállomások üzemeltetéséhez

és a forgalmazáshoz használatos szoftverek nagy segítséget nyújtanak mind gyorsaságban, mind az ismeretek előterbe hozásában.

- *Hogyan tudná meggyőzni azokat, akik ellenzik, hogy fiaik, lányaik egész nap egy asztal előtt ülve hódoljanak e kedvtelésüknek?*

- Erre is kínálunk megoldást. A testmozgást kedvelő rádióamatőrök kézben tartott „írányított” antennával képesek mozgás közben megtalálni a különböző tagoltságú terepen előzetesen elrejtett rádióadókat – amely mozgás ily módon versennyé szervezhető.

Ha már versenyt említettünk: gyakran rendezünk csakis az éterben lebonyolítható rádióforgalmi versenyeket, különböző feltételekkel nehezítve, amelyeknek eleget kell tenni. A munka elismeréséért szép és nemzetközileg is elismert okleveleket, diplomákat lehet kapni.

- *Az Önök által folytatott tevékenység olyan mint a CB rádiózás?*

- Csak hasonlít hozzá. A CB-nél is lehet RH és URH összeköttetéseket teremteni, amihez ma már engedély sem kell, bármiféle műszaki, vagy rádióforgalmi ismeret nélkül lehet vásárolni és üzemeltetni ilyen készülékeket. A rádióforgalmi sávok száma azonban itt kevesebb, a CB rádió kezelése sem igényel különösebb szakértelmet, viszont – ésszerű korlátok között – bármilyen témáról lehet beszélgetni. A rádióamatőrök azonban – az elsajátított szaktudás és vizsga birtokában – több hullámsávot vehetnek igénybe, viszonylag nagy teljesítményű adóberendezést üzemeltethetnek és frekvenciadíjat sem kell fizetnünk.

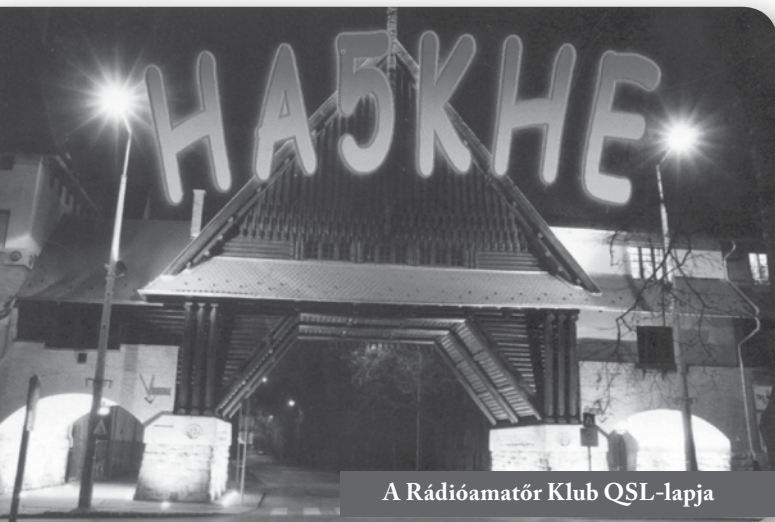
A rádióamatőrizmusban nem elsősorban a teljesen szabad tartalmú beszélgetés lebonyolítása a lényeg, arra céltotán ott van a telefon. Inkább a rádióépítéssel, javítással, antennák készítésével és használatával, a rádióhullámok pillanatnyi terjedésével kapcsolatos, valamint természetesen az ilyen módon rendelkezésre álló készülékek kipróbálásával és rádióamatőr „ismerős-szerzéssel” kapcsolatos témákkal beszélgetésekkel, információcserékkel lehet az éterben találkozni.

- *Hogyan lehet elkezdeni „rádióamatőrködni”?*

- Ebben szívesen segítünk! Kellő számú jelentkező esetén tanfolyamot tartunk, egyébként pedig ellátjuk információval az egyéni érdeklődőket. A vizsga sikeres letételéhez segítséget nyújtunk a rádióberendezéseinken való gyakorlással. A morze (CW) elsajátítására léteznek módszerek, gyakorló CD-k és „élő” segítséget is találhatnak az érdeklődők a Klubunkban.

Információért kérem, keressék Csapó Imre Zoltán Klub-elnök urat (rádióamatőr hívójele HA7WGT), elérhetősége 06-70/94-10-233. A Klub e-mail címe: ha5khe@freemail.hu, ahol szintén szívesen állunk az érdeklődők rendelkezésére.

HASATG Gábor és HA5OW László

A Rádióamatőr Klub QSL-lapja

illik írásban is visszaigazolni az ellenállomás részére, amelyet „QSL-lap”-nak hívnak. A Klubunk QSL-lapján Wekerle egyik szép és jellegzetes épületének fotója szerepel, ezzel is hirdetve a világ rádiósainak, hogy hol is vagyunk találhatóak.

- *A rádióamatőrködés csupán egy hobby, vagy van valami céljuk, feladatuk?*

- Ez jórészt hobby, de nem csupán öncélú! Társadalmi haszna is van a tevékenységünknek.

Amellett, hogy közösséget szervez, korsztálytól függetlenül bővíti az érdeklődők műszaki, technikai ismereteit, segítheti a tanult idegen nyelvek begyakorlását. Ha az összeköttetéseket térképen is követjük, tágulhatnak a földrajzi ismereteink. Sokan a rádiókapcsolatok során újabb barátokat, levelező partnereket ismernek meg, akikkel a rádiózáson túl, egyéb formákban is tarthatnak kapcsolatot. A rádiósok rendszeresen

Támogatási és pályázati források társasházaknak

Wekerle épített öröksége, értékei napról-napra pusztulnak. Azt gondolom, ezzel a ténnyel sajnos mindannyian egyetérthetünk. A kérdés csak az, meddig tudjuk mi wekerlei lakók a felelősségünket mindenféle indokokra hivatkozva hátrítani?

Az örökségvédelmi törvény a tulajdonosok, kezelők számára előírja a védett ingó és ingatlan javak megőrzését, ám a fenntartás szakmai-műszaki lehetőségei (és lehetséges forrásai) sokszor nem ismertek, vagy nem állnak rendelkezésre. Így a jogszabályban leírtak megvalósulása a gyakorlatban igen alacsony szintű.

A Wekerlei Társaskör évek óta egyetlen jó megoldást tud javasolni a folyamat megállítására, vissza kell állítani a telepi Gondnokságot, mely képes szervezett formában irányítani a telep eredeti szellemiségének fennmaradását és épített értékeinek megőrzését. Nem mellőzhető az a tény, hogy az első telepi Gondnokság szakszerű és eredményes működését anno a szigorú házirend is garantálta, azonban ennek a gondolatnak a felébresztése már-már utópisztikus. Természetesen egy ilyen szervezet létrehozása csak önkormányzati, illetve fővárosi összefogással tud megvalósulni.

Ezért a „rossz” hír az, hogy jelenleg kizárólag csak a lakókra hárul a Wekerletelep épített örökségének védelme és megőrzése. Vannak azonban támogatások, pályázatok, amelyek a társasházi közösségek számára elérhetőek.

Ehhez szeretnénk útmutatót adni a következő tájékoztatókban. Bemutatunk egy állami támogatási lehetőséget, továbbá azokat az elérhető pályázatokat, amelyek évről-évre megjelennek a műemlék épületek és a műemléki környezet felújítására, állagmegóvási munkálataira, tehát így a szükséges részvételi feltételek, beadandó pályázati anyagok előre megismerhetőek, tervezhetőek.

Mindezek igénybevételének alapfeltétele a lakóközösségek együtt gondolkodása és közös elhatározása a lakóépületeik felújítására. Kulcsfontosságú szerepük van ebben a közös képviselőknek, akik a kezdeti folyamatokat irányítják.

Annak érdekében, hogy a Wekerletelepen valóban elinduljon egy megújulás, a Wekerlei Társaskör a társasházi közös képviselők számára elindítja a tanácsadási szolgáltatást.

Elsőként egy közös beszélgetésre invitáljuk a közös képviselőket, ahol bemutatjuk az elérhető forrásokat és az azok elnyeréséhez szükséges feltételeket.

Invitáljuk Önöket, tisztelt közös képviselők, gondolkodjunk közösen a további feladatainkról, lehetőségeinkről.

Az első beszélgetés időpontja:

2016. november 11. péntek 16 óra, a

Társaskör irodájában.

Támogatás társasházaknak

A kulturális örökség hosszú távú fenntartására alapvető eszköz a megelőzés. Műemlékvédelmi, műszaki, gazdasági és gazdaságossági szempontból egyaránt hatékonyabb a műemlék épületek rendszeres, tervezett karbantartása, mint az időnkénti, nagy volumenű helyreállítása.

Hiszen az egy időben elvégzett, tervezett felújítás lényegesen kevesebbe kerül, mint egy utolsó pillanatban kényszerből végrehajtott „életmentő” beavatkozás. Egy energetikai beruházás lehetővé tesz további költségmegtakarítást az olcsóbb üzemeltetésből adódóan, és növeli a lakások értékét.

A közös költség befizetések jelentős részét kell a házak állagmegóvására, felújítására fordítani. A befizetések a társasház folyószámlájára történnek, kivárva, hogy összejöjjen a szükséges forrás a felújításhoz, ami sokszor évekig tart.

A társasházak már hosszú évek óta igényelhetnek állami támogatást, ami a közös részek felújítására használható, mint például:

- külső homlokzat,
- tetőfelújítás,
- járda, kerítés, korlát,
- fűtőkorszerűsítés,
- vezetékek (víz, gáz, villany, szennyvíz),
- lépcsőház,
- lift,
- közös tárolók,
- közművek felújítása,
- kaputelefon,
- informatikai hálózat (telefon, internet, kábeltelevízió)

Az igényelhető támogatás összege a ház által vállalt önerőtől és a lakások számától függ.

Ehhez létezik olyan támogatási forma, ami széles kör számára hozzáférhető és köztötségek nélkül felhasználható.

A társasház a tervezett felújítás céljából indít egy lakásszámlát, ahová havonta átcsoportosítja a közös költség befizetések egy részét. Az államtól a befizetések 30 %-át pluszban megkapja vissza nem térítendő támogatás formájában.

Minél korábban indítja el a ház a számlát a beruházás tervezett időpontjához képest, annál nagyobb összegű támogatáshoz jut és annál kedvezőbb feltételekkel tudja felhasználni.

Amennyiben a tervezett időponthoz képest korábban szükségessé válik a munkák elvégzése, akkor is 2-3 hónapon belül hozzájuthat a pénzhez, plusz költségek nélkül.

Így nem érdemes az elvégzendő munkákat halogatni, részletekben barkácsolni, hiszen az idő múltával ezek egyre többre kerülnek és a kivitelező is fajlagosan olcsóbban dolgozik nagyobb munkán, mint sok kicsin.

Amennyiben még több pénzre van szükség az elvégzendő munkákhoz, lehetőség van egy fix, támogatott, alacsony kamatú kölcsönre, ami nem jár jelzálogbejegyzéssel az egyes lakásokra.

Azoknak a társasházaknak is érdemes igénybe venni a lehetőséget, amelyeknél néhány éven belül előreláthatóan nincs szükség felújításra. Egyrészt azért, mert ezzel megteremtnek egy olyan forrást, amihez bármikor hozzá lehet nyúlni, ha váratlan kiadás merül fel, másrészt magasabb hozamot tudnak elérni a befizetések után, mintha a bankszámlán tartanák a pénzüket.

Lehet erre azt mondani, hogy jó, jó, de ez is csak befizetéssel jár. Ez igaz, de bármilyen

Felújítás az egyik Kós Károly téri házon

Fotó: Fazekas Csaba

elvégzendő munka pénzbe kerül, amit csak a lakóktól lehet összegyűjteni. A lakásszámlával a támogatásnak és kamatnak köszönhetően vagy nagyobb összeg gyűlik össze, vagy kisebb befizetéssel lehet ugyanazt a célösszeget elérni.

Mindenesetre egy olyan lehetőség, ami a háznak és a lakóknak is jelentősen olcsóbb egy önerőtől megvalósított beruházáshoz képest.

A részleteket megismerhetik a közös képviselők a Társaskörben 2016. november 18-án tartandó tájékoztatón. (További információk kérhetőek: Nágay Márta 30/269 0946, telefonon vagy személyesen a Társaskör irodájában előzetes egyeztetéssel.)

Fentiek mellett a különböző felújításra, műemléki érték megóvására vonatkozó pályázatok is elérhetőek, ezek azonban csak korlátozott célra, meghatározott keret erejéig állnak rendelkezésre, és a pályázati anyag összeállításának feltétele a szükséges engedélyek beszerzése. (Műemléki keret pályázat.) Ezeknél is szükség van az önerőre, illetve a teljes kivitelezési díj meglétére, mivel általában utólagos finanszírozásúak.

2016-ban még elérhető pályázat:

Állagmegóvási pályázat, beadási határidő december 2.

(bővebb információ: <http://infoszab.budapest.hu:8080/akl/tva/Palyazatok.aspx?id=1090>)

Legközelebb a magánszemélyek által elérhető támogatásról írunk.

Somló Judit

Wekerlei lépcsőházaink, fa lépcsőink és korlátjaink

Sorozatunk mostani részében a lépcsőházakkal, lépcsőkkel és korlátjaikkal ismerkedünk egy kicsit közelebről. Ismét csak a 11 féle hatlakásos és 4-4 féle

1. kép

nyolc- és tizenkétlakásos munkásházakkal foglalkozunk, mivel az egyedi tervezésű, főként tisztviselőknak épült épületek ebben is eltérő képet mutatnak. A függőfolyosók és kovácsoltvas korlátok esetében láthattuk,

hogy a tipizált szerkezetek is mennyire sokfélék, milyen művesen kialakítottak, hogyan köthetőek változataik egy-egy típusépülethez és annak tervezőjéhez. Ugyanez figyelhető meg fenti szerkezetekkel kapcsolatban is.

Amiben minden ház megegyezik az az, hogy az emeleti lakásokat és az eredetileg üres padlásokat fából készült lépcsőn közelíthetjük meg. Az anyagválasztást egyértelműen a takarékoság motiválta, hiszen az emeletes házak lépcsői akkor is jellemzően kőből, műkőből készültek. Ma már tűzvédelmi szempontok miatt nem lenne lehetőség ezek megépítésére, akkoriban még volt.

A lépcsők zárt lépcsőházakban (bár ajtó nincs mindenhol), az előző cikkben már ismertetett módon helyezkednek el a típusépületeken belül. Egy kivételtől eltérően mind a belső udvarból nyílik. A kivétel Schodits Lajos és Éberling Béla *S.É.IV.* jelzésű tizenkétlakásos háza, melynek többféle megvalósult formája is megtalálható telepünkön. Eredetileg

úgy tervezték a házat, hogy annak két szélén alapincézett üzlethelyiséget tartalmazó épületrész is épüljön, ahol erre a telepen belül szükség van. Azonban az épület középtengelyében elhelyezett lépcsőházat az utca felől is meg lehetett közelíteni. Vélhetőleg kevésnek találták a kiadható üzletek számát, így menet közben változott a program, és a legtöbb épület középtengelyében is elhelyeztek egy kis üzletet. Csak 2 olyan ház épült meg, melynek lépcsőházába az utcáról is beléphetünk.

A lépcsőket aszerint, hogy egy szintet hány irányváltással tudunk megközelíteni, nevezzük egy-, két-, három- vagy négykarú lépcsőnek. Emeletes házainkban mind a négyféle megoldásra találunk példát. A leghelytakarékosabb megoldás a kétkarú lépcső alkalmazása, ezért ez fordul elő a legtöbb házban. Egykarú lépcsővel csak Lechner Lóránd *L.III.* típusjelzésű épülete készült, ahol egy teljesen zárt belső lépcsőház választja el a külön tömegekbe rendezett 3-3 lakást. (1. kép) Háromkarú lépcsőt tervezett Bierbauer István a *B.III.* jelzésű, L alakú sarokházába. (2. kép) Két olyan típusépület készült, melyben a szinteket négykarú lépcsővel kötötték össze. Fleischl Róbert *F.VIII.* jelzésű (3. kép) és az ismeretlen tervezőtől származó *SZ.A.* jelzésű, hatlakásos társasházak. Míg Fleischl hegyesszögű utcasarkokon álló házaiban a lépcsőház trapéz, addig a másik típusban szabályos téglalap alaprajzú, így a lépcsőkarok egymásra merőlegesen szerkesztettek. Különösen tágasnak és nagyvonalúnak érezhetjük a három-, és négykarú lépcsőkkel épített lépcsőházakat, mivel itt a karok között ún. orsótér alakul ki, mely teljes három szint belmagasságú.

3. kép

4. kép

5. kép

zatai, *P.VI.*, *S.É.IV.*, *S.É.V.* és *T.II.* jelzésű házak. Ebből is az látszik, hogy az azonos tervezőtől származó típusépületek azonos térszervezési elvek alapján készültek, jól felismerhető karakterekkel rendelkeznek egyéb vonatkozásokban is, például a homlokzati díszítésekben.

Az első lakószintről a padlásra vezető lépcsők jellemzően egy kicsit meredekebbek mint a földszintről indulók (kevesebb, de magasabb lépcsőfokot tartalmaznak). A legmeredekebb padláslépcsők azokban a házakban vannak, ahol a kétkarú lépcsők az épület főtömegebe, az udvari traktusba vannak integrálva, és csak egy lépcsőkar biztosított a feljutáshoz. Ezek az *F.IX.*, *F.X.*, (4. kép) *P.IV.*, *P.V.* és válto-

A lépcsők tartószerkezete, a lépcsőfokok homlok- és járólappjai, a korlátok oszlopai, fogódzói és mezőiket osztó pálcák mind fából készültek, a Wekerletelep építésénél használt vörösfenyőből. Ennek az igen jó tulajdonságokkal rendelkező, félkemény faanyagának köszönhetően szerkezeteink ugyan magukon viselik a használat nyomait, mégis minden házban még az eredetileg be-

épített elemeket találjuk. A pihenők vízszintes mestergerendái a lépcsőházakat kísérő főfalakba vésett fészkekbe fogottak, a karok tartószerkezetei, a pofagerendák ezekre, illetve a szinteket elválasztó födémekre támaszkodnak. Az orsótérrel rendelkező többkarú lépcsők belső sarkaiban nagy keresztmetszetű fa oszlopok tartják

6. kép

7. kép

a pihenők kiváltógerendáit. A lépcsők felületkezelése egységesen olajfestés, amely jól védi a fa felületét, egyben színesé teszi azokat. A választott színek jellemzően igazodtak a házak többi

faanyagának színezéséhez, például a bejárati ajtók, spalletták és tokborítások színéhez. A faanyag jól faraghatósága lehetőséget adott a díszítésre is a tervezőknek, építőknek. Így igen változatos, szép szerkezetekkel találkozhatunk. A mintázat a szecesszió és a népi építészet formakincséből táplálkozik.

Az egyes korlátok fő jellegzetességeit a lépcsőkarok végein elhelyezkedő oszlopok faragásai, fejezetei, valamint a korlátmezőkben használt pálcák formálása, ritmusa adja. Itt is, mint a függőfolyosók kovácsoltvas korlátainál, hasonló szabályszerűségeket figyelhetünk meg, ami nem csoda, hiszen ugyanaz a funkció megkövetelte műszaki, építészeti igény, csak más az alapanyag, ebből következően mások az árnyok, a kapcsolatok. Míg az előbbi könnyed, légies, az utóbbi súlyosabb, erőteljesebb látványt nyújt.

Az eltérő megjelenés a szerkezetek színezését is befolyásolja, erősítve, illetve gyengítve a hatást. Ezért a kovácsoltvas szerkezetek szinte minden esetben feketére festettek, míg a fa korlátoknál előnyben részesítették a világosabb színeket.

A fa korlátokból még több alaptípus létezik mint a kovácsoltvas korlátokból. Vizsgálódásaim során 12 félet találtam, melyek közül 9 egy-egy típushoz, tervezőhöz kötődik, 3 pedig egy-egy jól behatárolható területhez, építési ciklushoz. Míg a telep építésének első 5 évében, a telep majd háromnegyede lett akkor átadva, kimutatható a típushoz kötődés, addig jól elkülöníthető az 1914-15-ben a Mészáros Lőrinc utca – Guten-

8. kép

9. kép

berg körút – Pannónia út – Zalaegerszeg utca által határolt területen, majd az 1920. után, a Zalaegerszeg utca – Margit utca – Nagykőrösi út által határolt területen utoljára készült épületekben, hogy azonos korlátokat építettek minden házba.

Az Árkay-Kallina tervezőpáros két típusépületében a párhuzamos pofagerenda és a fogódzó között ritkábban helyezkednek el az oszlopok, melyeket felül vízszintes elem köt össze, amely alatti mezőt 3-3, mintára fűrészelt pálcá szét meg. (5. kép) Ehhez nagyon hasonló korlát található a Gutenberg körúton álló, 1915-ben felépült többféle típusépületben, csak ott sűrűbben állnak az oszlopok és két, más formálású pálcá szétja meg a mezőt. (6. kép) A ritkább oszlopos korlátok típusába tartozik F.VIII. számú típusépületben alkalmazott is, melynél az oszlopokat két, a fogódzóval párhuzamosan futó elem köti össze, melyek közé andráskereszt van csapolva, valamint egy rövid, függőleges elem a felső öv és a fogódzó, valamint az alsó öv és a pofagerenda között. (3. kép) Ennek a típusnak

még bonyolultabb változata található a Wälder Gyula tervezte III. számú épületekben. Itt az összekötő elemek vízszintesek az oszlopok között. A mezőkben 3-3 párhuzamos, átlós irányú, négyzet keresztmetszetű elem van, melyek el vannak forgatva 45 fokban. (7. kép) A legegyszerűbb szerkesztésű, ritka oszlopos korlát, ahol csak szélesebb oszlopok és közöttük keskenyebb pálcák futnak a fogódzó és a tartógerenda között a K.S.I. jelű épületek sajátjai, bár találtam ilyet A.K.V. jelű típusépületben is. A széles oszlopok díszítése két kör és közöttük egy hosszúkás, félköríves zárású furat. (8. kép) Ennek a korlátfajtának az I. világháború utáni időben épült házakban élt tovább egy még tovább egyszerűsít-

10. kép

Éberling páros IV. számú épületében felváltva hol felül, hol alul vannak az összekötő elemek, így a pálcák hol a pofagerendához, hol a fogódzóhoz futnak. (10. kép) Az L.III. számú épületekben a pálcával osztott mezők közvetlenül egymás mellett állnak, egy, a fogódzóval párhuzamos rúd köti össze a közelálló oszlopokat középmagasságban. (1. kép) Két olyan korlátfajta van, melyben nem különböztethető meg oszlop és pálcá. Tichl György T.II. jelű emeletes házaiban az egyforma, egyenletes kiosztott oszlopokat a fogódzó alatt, azzal párhuzamos elem köti össze. (11. kép) Az 1914-15-ben épült házakban horonyokkal készült és mintára fűrészelt oszlop váltakozik egymás után. (12. kép)

Tekintve, hogy a tanulmány írásához az emeletes munkásházák csak mintegy 25%-ban jártam és gyűjtöttem anyagot (köszönet azoknak a tulajdonosoknak, akik segítettek munkámat, megmutatták lépcsőházukat és engedték, hogy fotókat készítek), elképzelhető, hogy további változatok is léteznek. A végiglátogatott épületekben szerzett tapasztalatok nagyon érdekes, eddig nem tudott összefüggések felismerésére adtak lehetőséget, ami újabb fontos lépés Wekerletelep építészeti- és építéstörténetének mind részletesebb és pontosabb feltérképezésében.

11. kép

12. kép

Nagy Attila

Hazánk házai a Wekerlén 2.

Az emberi lét gyökerei az őt körülvevő természetből és a természetben előforduló létformákból táplálkoznak, alapvetően ahhoz kapcsolódnak.

Az ember a létfenntartását kezdetben az állattartással, pásztorkodással biztosította. Az állatok állandóan friss legelőterületének keresése folyamatos vándorlásra kényszerítette, így szálláshelyét költöztethető formában kellett megoldania. A mobilis lakhely (jurta) az élethez szükséges minden funkciót egy térben tartalmazott – időjárás elleni védelem, alvás, étkezés, tűzrakás, főzés funkciója. A füstelvezetést a jurta tetején lévő nyílás biztosította. A földművelésre való fokozatos áttéréssel, letelepedéssel, lehetséges nyílt állandó szállás, lakhely építésére. Az élet fenntartásához szükséges alapvető funkciók itt is ugyanazok maradtak – időjárás elleni védelem, alvás, étkezés, tűzrakás, sütés-fő-

zés, tárolás, családi közösség élettere. A ház fejlődésének evolúciós folyamata a használati módban, a funkciók fokozatos elkülönítésében, a specializációban jelent meg. A különböző tevékenységeket igyekeztek elválasztani egymástól az éghajlat, az anyagi lehetőségek függvényében. Az egyhelyiséges ház, mely a sátor nem szétszedhető, stabilan megépített állandó változata volt, az idők során további helyiségekkel bővült.

A fejlődés első lépése a tűzrakásnál, főzésnél keletkező füst lakótérből való kivezetésének megoldása volt.

A keletkező füst elvezetésének legegyszerűbb formája a bejárati nyíláson keresztül való kivezetés volt. Továbblépést jelentett a tűzrakó hely feletti nyílás kialakítása a mennyezeten, a füst padlástéren keresztül történő elvezetésével, a tetőforma füstlukas kialakításával. Nem teljesen lekontyolt, boglyaszerű

Parádi füstlukas ház

Fotó: Molnár László

tetőt készítettek, hanem a tetőgerinc egyik vagy mindkét végén kis háromszög alakú, függőleges nyílást (oromzatot) hagytak, ahol a padlásra felvezetett füst távozhatott. (Ez a megoldás tűzveszélyes volt, tekintettel arra, hogy a tetőfedésnél a helyben megtalálható nád, szalma vagy fa anyagot használták.)

Ennek a problémának megoldásaként a következő lépés a tűzrakó hely feletti szabad kémény építése volt, mely a füstöt a padlástér kikerülésével közvetlenül a szabadba juttatta.

Ezek a megoldások és a hozzá kapcsolódó építészeti formák évszázadok alatt kristályosodtak ki az éghajlati és környezeti viszonyok, az építőanyag választék és a rendelkezésre álló erőforrások függvényében. Az alapvető és nem változó funkcionális igényeknek elfogadott, esztétikus megjelenési formát adtak, a tudatba bevésve a „ház” fogalmát.

A füstlyukas tetőforma a ház fejlődési szakaszának ősi megoldása, mely a mai napig fennmaradt a Kárpát-medencében és a más területekről elterjedt kéményes megoldás mellett is építészeti formaként megtartották. Az északkeleti országrészben, palócföldön, Erdélyben járva eredeti formájában megfigyelhető.

Ezek a formák a mai, modernebb világban is tudatalatti emlékeként élnek tovább az egymást követő nemzedékekben, a menedék, a ház fogalmát sugallva, annak ellenére, hogy a technikai civilizáció fejlődése már nem igényli ezeknek a formáknak közvetlen funkcionális létét.

A Wekerletelepen megvalósult épületek ezeket a népi építészetben kialakult formákat idézik. Tervezőik a nép művészetéhez, formavilágához nyúltak vissza az elemberteledő, profitelví világ terjedésével szembeni ellenreakcióként, és abból a „tisza forrás”-ból merítettek, mely a természeti, a tiszta emberi léttel nagyobb rokonságot tartó népi életmóddal azonosult, annak tárgyi emlékeit idézte fel (népzene, néptánc, használati tárgyak, népi építészet).

A mai lakások ugyanazokat az ősi igé-

Mikszáth szülőháza Szklabonyán (ma Szlovákia)

Forrás: Malony Dezső: A magyar nép művészete - A palócok művészete 1922.

Fotó: Jelfy Gyula 1910.

Wekerlei füstlukas ház - Fleischl Róbert I. típusépülete

Forrás: A Budapest székesfővárosban és környékén állami költségen létesítendő munkástelepek 1911.

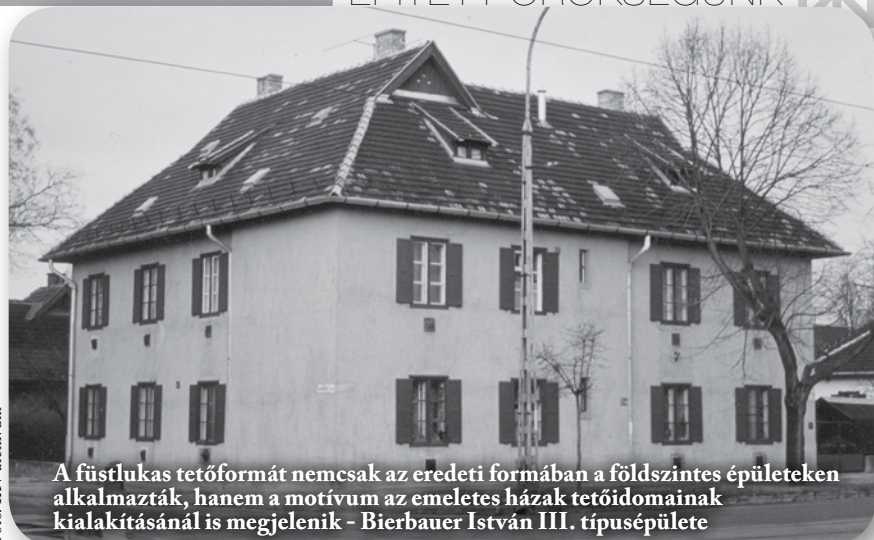

nyeket elégítik ki (időjárás elleni védelem, alvás, tűzrakás, sütés-főzés, étkezés, tárolás, családi közösség élettere) azzal a különbséggel, hogy egyes funkcionális elemek tovább specializálódtak és az eszközfelhasználás rendkívül nagymértékben bővült. Az ősi lakóépületekben mindig központi helyet elfoglaló tűzrakó hely, a fűtés, a főzés helye továbbra is a központban maradt.

A Wekerletelep egyik előnye, hogy az épületei funkcionális és építészeti (mérnöki) megoldásainál fogva a mai lakhatási igényeket is kielégítik és azoknak megfelelő építészeti keretet is adnak.

M. Port Irén, Molnár László

Fotó: IKV archívum

A füstlukas tetőformát nemcsak az eredeti formában a földszintes épületeken alkalmazták, hanem az emeletes házak tetőidomainak kialakításánál is megjelenik - Bierbauer István III. típusépülete

Tövek a faltónél

Korábban, a tavaly nyári vihart megelőzően, írtunk az ereszcatornákról, „Ereszt az ereszt” címmel, jelezve, hogy az „áldás” felülről jön. Ha ott nem működik jól

A szerzők felvétele

valami – nevezetesen a vízvezetés –, annak lent is vonzata van.

Amikor az ember létrehoz valamit, keményen beleavatkozik a természetbe. Ne kertel-

jünk, elfoglalja azt a területet, ami korábban a természeté volt, az életterét képezte. Egy ház megépülte után az a terület megszűnik az ott addig élő birodalma lenni. Tovább kellene állniuk.

Vagy mégsem? Az élő világot nem ilyen fából faragták, küzd. Folyamatosan próbálja visszahódítani elvesztett területét. Megtalál minden kis rést, minden apró lehetőséget, ahol újra megvetheti a lábát, bizonyíthatja jelenlétét. Ezt jelentik a mohos tetők, a növényekkel tele gondozatlan ereszcatornák, a repedésekből kibújó különféle zöldek, fakezdemények.

Aki „hódításra” vállalkozik (házat, sőt lakótelepet épít a pusztában), számoljon azzal, hogy attól kezdve munkája is lesz vele. Nem lehet hátradőlni: „Na, ezzel megvagyunk, nincs több dolgunk vele!”

Ugyanez a helyzet a lábazatok réseinél kibújó, ártatlannak látszó zöldekkel is. Ha nem foglalkozunk velük, észrevétlenül nőnek, ráadásul először a gyökérzetüket fejlesztik ki, izmosodnak, mire figyelmet fordítunk rájuk, már fává cseperedtek és rongálják az alapokat, lábazati

vakolatot. Lombozatuk csábítóan kínálja magát a járókelők által eldobott szemétnék, megakad bennük a szélfúttá száraz falevél is. Látványuk sem igazán szép, a gondozatlanságot jeleníti meg, és megnehezíti a takarítást is. Idejében kell kigyomlálni, hogy ne tudjon megerősödni, mert a kiterjedt gyökér eltávolítása már nagyobb gondot jelent. Bontás nélkül akkor már csak a kifejlett növény föld feletti részét nyesegethetjük, a gyökér újra és újra kihajt.

A rombolás igazi ereje a kisebb figyelmet kapó melléképületek környékén jelenik meg elsősorban, ahol észrevétlenül olyan méretűre tud felnövekedni a fa, hogy akár az épület szerkezetét is képes komolyan károsítani. Gondoljunk az elmúlt korok kőbányászati módszerére, melynél a hatalmas sziklatömbök leválasztására is a fát, mint élő anyagot használták oly módon, hogy fűrt lyukakba faéket ütöttek és azt vízzel locsolták. A duzzadó fa hatalmas sziklatömböket volt képes lerepeszteni.

A rendszeresen végzett apró, megelőző művelettel nemcsak a karbantartás feladatát végezzük el, de olyan tanulságok birtokába is juthatunk, melyet az élet más területén is felhasználhatunk. Nevezetesen, hogy a fenyegető dolgokat akkor kell észrevenni, amikor még kicsik, és amikor még eredményesen lehet védekezni ellenük!

M. Port Irén és Molnár László

Ismét áll a tábla

Ismét áll az Eperfa téren az augusztus 6-án éjjel kidöntött információs tábla. Somogyi Lászlóné Wekerléért felelős tanácsnok asszony közbenjárására a Közpark Kft. munkatársai felújították és az eredeti helyén felállították a szerkezetet. A 3 db oszlop-láb és a tető új anyagokból készült, és az alapozás is új. Mint Kasuba Henrik úrtól, a cég szakipari részlegvezetőjétől megtudtuk az alaptestbe

A szerző felvétele

horganyzott acéllábakat fogtak be, ahhoz rögzítették a faszervezetet. Ezzel a megoldással is a tartósságot célozták. A teljes fafelületet újrapácolták.

Minden wekerlei nevében köszönjük! Élvezzük és vigyázzunk rá közösen, csakúgy mint minden egyéb épített és természeti kincsünkre!

Nagy Attila

A legújabb önkéntesünk

A Wekerle Napok nyitóhangversenyéről mentem haza péntek este. A bejáratú ajtó előtti lábtörőn, gondosan egy kővel biztosítva, hogy a szél el ne vigye, egy levélszerűséget találtam.

F → ZS volt a tetejére írva. Izgatottan bontogattam, akkor már tudtam, hogy ezt Flóra írta (7 éves, második osztályos, majdnem unoka). Kiesett a „levél”.

Nem részletezem, hogy mit éreztem. Csak annyit, hogy kicsit homályosan láttam egy darabig.

Flórával nem találkoztam, hisz már késő volt, ő aludt. Reggel meg korán indultam. Így én is levélben válaszoltam: Persze, örülök. Délelőtt keress meg a Társaskörben, és megbeszéljük. Ilyenfélét írtam.

Aztán szombaton találkoztunk. Megbeszél-

tük, miben tud segíteni. Éppen kapóra jött, mert sok kis papírra kellett pecsétet nyomni. Ez Flórának remekül ment. Ezután megkapta az önkéntesek kék pólóját. Ez nagy motiváció a gyerekeknek. És persze, én vagyok a mentora.

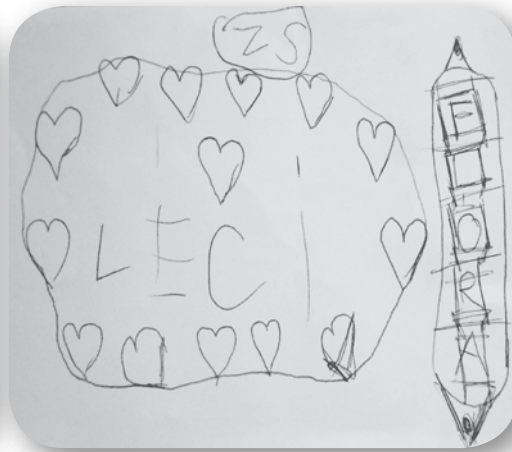
Közben a négyéves öccse is megjelent. Flóra segítőkész akar lenni a Wekerlén, megengeded neki? – adta tudtomra a kisfiú, hogy ő is részese a tervnek.

Vasárnap is jött a legújabb önkéntes, fél 10-re hozta a nagymamája. A tájékoztatósi futas beérkezőinek adta át a csoki ajándékot.

Komolyan, kicsit megilletődve dolgozott. Kis kikapcsolódás után együtt mentünk szemetet szedni a Kós térre. Kezünkön gumikesztyű, én vittem a zsákokat. Alaposan, a lábunk alá nézve vizsgáldtunk a földön. Az én örömmörmre, Flóra bánatára, alig akadt a zsákunkba való. Leginkább a bokrok-ból halásztunk elő néhány műanyag poharat, elejtett csokipapírt.

Később a négyéves is bekapcsolódott ebbe a munkába. Ő önkéntes póló helyett kapott egy menetet a körhinta terepjárójában. Bízom benne, hamarosan ő is bejelentkezik „segítőként”.

Papp Zsuzsanna

Megújuló energia Wekerlén

A közösség szerepe és lehetőségei

A közösségi energia fogalom sok területet ölel fel, és bár első ránézésre bonyolultnak tűnik, valójában sok érdekes lehetőséget rejt magában, amit önkormányzati és helyi szinten is érdemes megfontolni. Egy közösségi tulajdonban lévő erőmű ugyanis nem csak befektetés lehet, hanem közösségépítő erő is. 2016. április 6-án az Átalakuló Wekerle meghívást kapott egy egynapos varsói workshopra, és a Magyar Természetvédők Szövetsége által koordinált magyar delegációba végül az önkormányzat részéről Ferenczi István, illetve jómagam utaztam. A találkozón önkormányzati és közösségi energiával foglalkozó szakemberek próbálták megválaszolni azt a kérdést, hogyan lehet bevonni a közösséget zöldenergiás beruházásokba.

A Covenant of Mayors (Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetsége, amelyhez Kispeszt Önkormányzata is csatlakozott) által támogatott rendezvényen először szó esett a jó gyakorlatokról, hogy Németországban például 2013-ban már 129 megújuló ener-

gia-szövetkezet létezett. A tagság 92%-a magánszemély, 3-3%-a bankok, befektetési társaságok, illetve helyi gazdák, 2%-a pedig önkormányzatok, egyházak. Skóciában a szigetek energiaellátását a helyiek szövetkezeti beruházásban épült szél- és naperőművekkel oldották meg, éjjel pedig a tömegközlekedés elektromos buszait töltik fel a megtermelt árammal. Spanyolországban egy kisváros önkormányzata hirdetett energiatakarékosági programot, ők a megtakarított összegből oldották meg a fenntartásukban lévő iskolák, óvodák nyílászárócseréjét, külső szigetelését.

A német, spanyol, olasz, skót, lengyel és magyar résztvevők között szóba került az is, hogy a közösségek tulajdonában lévő erőművekkel – és például az áramszámlán keletkezett megtakarításokból – olyan energetikai felújításokat lehet elvégezni, amelyekre egy önkormányzatnak önállóan nem lenne pénze. Ha például a tömegközlekedés megálló tetejére az önkormányzat napelemeket telepít, az fedezheti a megálló éjszakai kivilágítását, de lehetőségképp este például fel lehet tölteni az elektromos kerékpárokat vagy a mozgássérültek elektromos járműveit. Ki lehet alakítani együttműködést a helyi,

nagy áramigényű vállalkozásokkal is. Az olcsóbb, helyben megtermelt árammal a vállalkozás is nyer, zöld áramot használ, a szövetkezet tagjai pedig a profitot visszaosztathatják a tagok között, vagy elkülöníthetik, és közösségi célokra fordíthatják. Lengyelországban, Magyarországhoz hasonlóan azonban a lakosság ellenérzéssel viszonyul a „szövetkezet” kifejezéshez, ott elsősorban vállalkozások társulnak zöldenergiás befektetőként, és elsősorban ipari létesítmények számára termelnek olcsóbb áramot.

A Wekerle újság idei 1. számában azzal foglalkoztunk, mit tehet az, aki ma napeletem, napkollektort szeretne felszereltetni a házára, vagy hőszivattyúval szeretne fűteni. A jelenlegi szabályozás szerint ezeket csak az önkormányzati Tervtanács és a kerületi főépítész engedélyével teheti meg, tehát, ha ilyen beruházást tervezünk, feltétlenül vegyük fel a kapcsolatot az önkormányzat építési osztályával.

De mit tehetnek azok, akik a tájolás vagy egyéb tényezők miatt nem válhatnak zöld energiára?

Előttük két lehetőség áll: vagy az ELMŰ-nél igénylik a Zöld Tarifát, ahol a vételezett áramot kizárólag megújuló energiaforrásokra támaszkodva, jelenleg két hazai vízerőműben állítják elő a környezetvédelem iránt elkötelezett fogyasztók számára. Csakhogy mivel a Zöld Tarifával vételezett elektromos áram

Fotó: Szilágyi Szabina

Csakúgy a Wekerlei Sportpálya területén! Megkérdezett építész szakértőink ezeknél egy modern épület építése kapcsán szintén el tudnának képzelni napelemek, akár a falakon is! A Deák Gimnázium épületének fenntartója viszont 2017. január 1-jétől az állam lesz, így annak a megválaszolása, hogy települhetne-e napelem-park a tetejére, falára, a helyi döntéshozóktól átkerül állami szintre.

Kispest önkormányzata a nyári utolsó képviselőtestületi ülésen napirendre vette a wekerlei Gutenberg körüti kispiac fejlesztési koncepciójáról szóló javaslatot, ami 50 millió forintra becsüli a piac felújításának költségeit. Amennyiben olyan épület születik, amelyet elláthatnak napelemmel, azzal a piaccal, a tulajdonosok

előállítására nagyságrendekkel kisebb mennyiségben történik, mint az általános lakossági használatra termelt elektromos energiáé, ezért az így előállított áram ára drágább.

A másik lehetőség, hogy befektetőként részt vállal egy zöldenergiás erőmű, például napelem-park létrehozásában. A törvényi szabályozás szerint azonban a máshol megtermelt áramot nem lehet egyszerűen jóváírni a saját villanyóránkon, jelenleg nem megoldható, hogy a tulajdonosok levonhassák a fogyasztásukból a megtermelt mennyiség rájuk eső részét.

A közösségi energia fogalmát többféleképpen értelmezhetjük. Például úgy, hogy a megtermelt áram egy közösség javát szolgálja, így az iskolák, szociális intézmények, önkormányzati épületek, sportszarnokok tetejére telepített napelemek erőművel, napkollektorokkal az önkormányzat, illetve az épület fenntartója csökkenti a rezskiadásait. Ebben az esetben az önkormányzatnak vagy az államnak kell saját vagy uniós forrásból fedezni a beruházást. Ez még ha a pályázatírás nem is egyszerű, de a jelenlegi gyakorlat szerint még mindig a legkönnyebb út.

A másik lehetőség, hogy a közösség néhány lelkes tagja alapít egy vállalkozást vagy egy szövetkezetet. A szövetkezeti forma előnyösebb, mert nincs kötelező havi, negyedéves vagy éves elszámolásra, nem rendelkezik jogi személyiséggel, a szövetkezeti törvény szabályozza a működését. A szövetkezet viszont felléphet tárgyalópartnerként és beruházóként is, a tervezett erőmű bekerülési költségét feloszthatja részjegyekre, amelyeket értékesíthet a szövetkezet tagjai között. S minél alacsonyabb a részjegy ára, annál többen csatlakozhatnak a projekthez.

Ha Wekerlén szeretnénk megvalósítani egy ilyen közösségi erőművet, hol találnánk 3000 m²-nyi sík (nem feltétlenül vízszintes,

függőleges is jó, tájolástól függően) felületet? Ez ugyanis sokkal nehezebb kérdés, mint az, hogy lenne-e 250 család, amely hajlandó lenne összeadni egy ekkora erőmű árát.

Van olyan háztípus Wekerlén, amelyet nem véd a műemléki védelem? A '60-as években, a régi téglagyár helyén épült kockaházak, és az egykori piac helyén épült Kispesti Deák Gimnázium épülete szóba jöhetnek. A kockaházak teteje azonban sajnos kisméretű ahhoz, hogy egy ekkora parkot telepítsünk rá, ám a Deák akár megfelelő is lehetne. A gimnázium udvarára még sportszarnok építése is lehetséges lenne a szabályozás szerint.

és végső soron az önkormányzat is jól járna, mivel sem az épület fűtése, sem a nyári hűtése nem kerülne pénzébe. A belső udvar felőli rész szóba jöhetne, ha a tájolás megfelelő, de természetesen csak a tervezőkkel és a tervtanácsal folytatott egyeztetés után.

Kispest önkormányzata idén Fenntartható Energia Akciótervet (SEAP) készítettett, melynek célja, hogy 2020-ra 20%-kal csökkenjen a kerület CO₂-kibocsátása a 2006-os szinthez képest. Az akcióterv végrehajtásában érdemes lenne lehetőségként számításba venni a közösségi erőműveket is.

Lőrincz Ágnes

Egy napelem-park 50-500 kW között számít úgynevezett háztartási méretű kiserőműnek, az ezekben termelt áramot az állam köteles átvenni a METÁR (Megújuló és Alternatív Energiaforrásokból Előállított Hő- és Villamosenergia-átvételi Támogatási Rendszer – ez váltja január 1-jétől a hatályos Kötelező Átvételi Rendszert) aktuális árszabályzata alapján. Ez jelenleg 5%-kal magasabb a piaci árnál. Az A1-es kategória kedvezményes árszabása bruttó 36,24 Ft, a normál árszabás bruttó 37,56 Ft kilowattónként. A METÁR tarifa alapján a háztartási méretű kiserőműben termelt áramot kilowattónként 39,45 forinton kell átvenni a szolgáltatónak havi, féléves vagy éves elszámolási időszakokkal. Az 50 kW-os erőmű 25 család, az 500 kW-os erőmű 250 család éves átlagos áramfogyasztását tudná megtermelni. Egy ekkora parkhoz 300-3000 m²-nyi szabad felület kellene.

Rólam:

Egy leromlott állapotú házrészét vettünk Wekerlén. Amikor az energetikai felújítás és a tetőtér-bővítés mellett döntöttünk, úgy gondoltuk, azzal tudjuk biztosítani a házunk értékállóságát, ha a tető- és külső hőszigetelés mellett napelemmel és napkollektorral kombináljuk az áram- és a fűtésrendszert. Miután elkezdtem utánajárni a különböző engedélyeknek és helyi eljárásoknak, kiderült, hogy ez egyáltalán nem olyan egyszerű itt, Wekerlén. Az Átalakuló Wekerlétől kértem tájékoztatást, és miután kiderült, többeket érdekel ez a kérdés, úgy gondoltuk, hasznos lehet egy cikkben összefoglalni a teendőket és a lehetőségeket. További információért látogassanak el honlapunkra: atalakulowekerle.blogspot.hu, vagy az Átalakuló Wekerle és az Energiahatékony Wekerle Facebook oldalára!

Lőrincz Ágnes

Nyugdíjba vonult a Wekerlei Tipegők Bölcsőde Ibolyája...!

A mai világban – amikor minden olyan átmeneti, minden olyan változó, amikor mindenről könnyen lemondunk, ha valami elromlott, azt eldobjuk, ha egy munkahelyen probléma van, otthagyjuk, és új helyen keressük a boldogulást – csodálattal tekintünk arra az emberre, aki 41(!) évig azonos munkahelyen dolgozik. A Wekerlei Tipegők Bölcsőde kisgyermeknevelője, Krastenic Istvánné Ibolya éppen egy ilyen csoda a mi kis bölcsődénkben.

Ibolya 1975. október 1-én kezdett el dolgozni az akkori Huba utcai bölcsődében. Azóta eltelt 41 év, és most abból az alkalomból írom le ezeket a sorokat, hogy Ibolya úgy határozott, az év végén nyugdíjba vonul, így búcsút int nekünk – a második családjának –, és mostantól teljes „munkaidejében” a saját családjának szenteli idejét.

Ibolya évtizedeken keresztül oszlopos tagja volt a közösségünknek. Számtalan munkatárssal dolgozott együtt, és megszámlálhatatlan kisgyermeket gondozott, nevelt ezalatt a 41 év alatt. A hosszú évtizedek alatt mindig szíven viselte a pályakezdő kisgyermeknevelők szakmai fejlődését. Büszke vagyok rá, hogy a pályám elején én is Ibolyától tanulhattam, és 9 évig egy csoportban dolgozhattunk. Mindig segítette a munkatársai továbbtanulását, és emiatt nagyon sokan köszönettel tartozunk neki.

Örült a szakmai sikereinknek, de akkor is ott volt mellettünk, ha kudarcnak éltünk át egy-egy napot, egy-egy időszakot. De mi

Fotó: Krastenic Dóra

is büszkék lehettünk rá, mikor 2011-ben a kerületünkben elsők között kapta meg a „Bölcsődés gyermekekért végzett kimagasló munkáért elismerő oklevelet”.

Megélt nagyon sok jót, és néha azért voltak nehéz időszakok is, de összességében

tudom, hogy Ibolya éppen olyan nagy szeretettel emlékszik vissza erre az életpályára, mint amilyen szeretettel és tisztelettel gondolunk mi is rá.

Szinte felfoghatatlan, hogy ennyi éven keresztül hány kisgyermek szájából csendült az Ő neve, hány kisgyermek első lépéseinél volt jelen, és hányszor élhette meg azokat a pillanatokot, mikor régi bölcsődései már, mint szülők jöttek hozzá, és saját gyermekeiket bízták Ibolyára.

Köszönetet szeretnénk neki mondani azért, mert ezalatt a több évtized alatt, mindvégig megbízható, fáradhatatlan munkatársunk volt, és munkájával jelentősen hozzájárult bölcsődénk jó hírnevéhez.

Mindig olyan nehéz búcsúzni, mert az olyan végleges és visszafordíthatatlan, ezért ezekkel a sorokkal nem búcsúztatni szeretném Ibolyát, hanem köszönteni, mert bízom benne, hogy a jövőben is figyelemmel kíséri a bölcsődénk és a benne dolgozók életét, munkáját.

De azért Ibolya nem marad gyermekszívaj nélkül, hiszen kis unokája, a 10 hónapos Fanni bearanyozza a mindennapjait.

Kívánunk Ibolyának nagyon jó egészséget, aktív nyugdíjas éveket és sok-sok boldogságot a Wekerlei Tipegők Bölcsőde jelenlegi és volt munkatársai nevében!

*Aszódi-Sikter Éva
bölcsődevezető*

„T-T” Program az Árnyas Óvodában

Az autómentes naphoz kapcsolódva kezdődött óvodánkban a „TUDD és TEDD” program, amelyet kollégáim,

Hajcsák-Fogas Rita, Orbán Ibolya és Untisz Beáta állított össze az iskolába készülő nagycsoportos gyermekeink számára. Kol-

Fotó: Kovács Szilvia

légáim az elmúlt nevelési évben különböző speciális képzéseken vettek részt (Ovi-zsaru, katasztrófavédelem, tűzvédelem, elsősegélynyújtás). Az ott elsajátított ismereteket dolgozzák fel a gyermekekkel az év során, természetesen az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve, sok-sok tevékenységbe ágyazva. Olyan tudást osztanak meg óvodásainkkal, amely biztonságosabbá teheti a gyermekek mindennapjait, amely birtokában felismerik a veszélyeket, és képesek lesznek az ilyen helyzetekben életkoruknak megfelelően dönteni, cselekedni, viselkedni. A programokat külsős szakemberek is segítik, véleményezik, értékelik (rendőr, mentős, tűzoltó, katasztrófavédő).

*Szűcsné Juhász Csilla
intézményvezető*

Tarka-barka tornaszoba

Nagy a boldogság a Zoltán utcai Tarka-barka óvodában. A nyáron elkészült – hosszú, hosszú várakozás után – a tornaterem. A régi szolgálati lakás két szobáját összenyitották, felcsiszolták a parkettát, új világítótesteket szereltek, és ablakvédő hálót is kaptunk. Nem óriási, de nekünk most pont elég. Végre nem kell bútorokat rendezgetni a csoportszobában, hogy tornázhassunk, mozoghassunk. Bármikor átmehetünk a gyerekekkel, ha mozogni támad kedvünk, futni, mászni, versenyezni, körjátékozni.

A szerző felvétele

Az eszközök bővítésre szorulnak, de az elkövetkezendő évek minden forintját új tornaszerekre szeretnénk költeni. Addig is a

meglevő sporteszközökkel sok-sok izgalmas „tesi foglalkozás” várja a gyerekeket.

Nagy Kati

Lego-robotok a Kispesti Deák Ferenc Gimnáziumban

Érdekes prezentációval zárult a robotika szakkör tevékenysége a Kispesti Deák Ferenc Gimnáziumban. A tanulók előbb a kezdő osztályok diákjainak, majd a tanári

karnak mutatták be Lego-robotokra tervezett kísérleteiket.

A szakkör tagjai: Pintér Andrea, Pintér Eszter és Poós Kornél a 10.A osztályból, valamint Csiszár Enikő és Hesz Alexia a 11.D osztályból, mentoruk Péterffy Erzsébet informatikatanár.

Az Útravaló Ösztöndíjprogram – Út a tudományhoz alprogram keretében beadott pályázatukkal nyertek anyagi támogatást két Lego Mindstorms EV3 robot és a szükséges kiegészítők megvásárlásához. Projektjük célja a robotok követési stratégiáinak kutatása volt. A robotok ultrahang-, infravörös-, elfordulás-, nyomás- és zín szenzorának felhasználásával olyan problémákra kerestek megoldást, mint fényjelzés követése, vonalkövetés, falkövetés, mozgó tárgy, illetve másik robottól

kapott utasítás követése. Projektzáró bemutatójukon robotjaik, *Berta* és *Frigyes*, az előző évben szintén pályázaton nyert veterán *Janival* együtt, vígan „pöfögve” keresték a kiutat a labirintusból, játszottak fogócskát, és keresték a színes foltokat a felderítő feladatban, természetesen a csapattagok által írt programok vezérlésével.

„Munkánkat a jövő tanévben is szeretnénk folytatni. Reméljük, új tagok is csatlakoznak csoportunkhoz” mondta Andrea az előadás végén. „Már van néhány ötletünk megvalósított programjaink továbbfejlesztésére, és újabb kísérleteket is tervezünk” egészítette ki Kornél.

A kutatási program legfontosabb eredménye, hogy a résztvevő diákok megtapasztalták a felfedezve tanulás, kísérletezés örömeit, ami nagyon erős motivációként működhet további tanulmányaik során is.

Péterffy Erzsébet

Fotó: Farago Orsolya

Forró tea a fagyban avagy Deák Mozi Siesta!

Ién már harmadik éve került megrendezésre a Deák Mozi, ahol a deák diákok legjobb kisfilmjeit nézhette meg a közönség.

Az iskolaudvar és a tavaly fehérre mázolt iskolafal-részlet várta a mozizni vágyó deák osztagosokat, barátaikat, családtagjaikat vagy akár az ölebeket. Így ősz közepén, ami a levegőt illeti, elég fagyos volt a hangulat, de nem úgy közönség soraiban! Vígan szürcsölgettük a forró teát a pléd alatt, mialatt bámultuk a filmeket, amiben időnként közülünk is feltűntek jópáran. Csapatépítésnek sem volt utolsó a program: oldott hangulatban kertmoiztunk, és arra is adódott alkalom, hogy jobban megismerhessük azokat,

akkikkel épp csak elrohanunk egymás mellett a folyosón egy átlagos napon.

Láthattunk érettségi filmeket, riportokat, tudósításokat. A videók vetítése között Nagyistók Tibor médiagyakorlat-tanár helyi

szintű Oscar-díjátadást rendezett: egy csinos oklevél, egy kis finomság, taps és dicsőség járt a legtehetségesebb alkotóknak.

A tizedikesek büféjében mi is vettünk popcornot és melegszendvicset, hogy ezzel is támogassuk a médiaszertárt..., reméljük, összejön egy újabb kamerára!

Bár fél kilenckor vége lett az egész banzájnak, még néhányan ott maradtunk plusz fél órát, még ha én nem is önszántamból (ilyen az, amikor apudnak rosszul mondd, mikor jöjjön érted...). Szóval, összességében szuper jó kis csütörtök este volt, várjuk a következőt!

Bankós Viktória
és Varga Marcell

Fotó: Táncsik Tamás

A Hungária Általános Iskola és Kollégium projektje a „Deák 17” kiállításra

A mikor biztossá vált, hogy diákjaink képzőművészeti munkáiból kiállítást rendezhetünk a Belvárosban, a Deák Ferenc utca 17. szám alatti Ifjúsági Galériában is, miután bemutatkozhattunk a Wekerle Kultúrházban, akkor kezdtük összeszedni ötleteinket arról, hogy mi és miként kerüljön a megnyitó ünnepség műsorába. Pályázati forrás anyagi és annak tartalmi kereteihez igazodva munkálkodott ezen intézményünk sok lelkes pedagógusa és diákja. Művünk címe Presentation Hungaricum lett. Alapként azt a helyzetet választottuk, hogy egyik kollégánk a tanítványai előtt próbálja előadni tervezett prezentációját, amelybe közbe-közbe szólnak a gyerekek, akik közül az egyik kicsit megszállottan hisz az időutazásban. Meg is elevenedik egy időkapu, melyből kilépnek a debreceni cótus egykori diákjai, akik rácsodálkoznak a mai kollégiumi életre, valamint a maiak is ízelítőt kapnak a régiekéről, melyről Móricz Zsigmond regénye és az abból készült musical is szól. A dramaturgiai sűrítés érdekében a prezentációba és a betétdalba videoklipeket illesztettünk az immár 30 éves videós archívumunkból. A kiállításról, a műsorról videós összeállítás tekinthető meg honlapunk nyitó oldalán is, a 2015/2016. tanév videóinak sorozatában. (<http://hungaria.xyz>)

Vinczek György Kispest alpolgármestere és Bereczky Lóránd, a Magyar Nemzeti Galéria nyugalmazott főigazgatója jelenlétükkel is megtisztelték minket. Fejes István igazgató úr bevezetője után Vinczek György köszöntötte a rendezvényt, elismerően szólva az intézményben folyó munkáról. Bereczky Lóránd röviden méltatta az alkotásokat és további jó munkát kívánva megnyitotta a kiállítást. Intézményünk egykori és jelenle-

gi vezetői, dolgozói, diákjai, érdeklődő hozzátartozók, sokan voltak kíváncsiak műsorunkra és a kiállításra, melyről a Kispest TV itt is készített felvételeket.

A kiállítás anyagának törzsét a rajz-órákon, képzőművészeti szakkörön Erdős Zoltán tanár úr irányításával különböző technikával készített munkák alkották. Emellett bemutatkozott a kerámia szakkör, és ízelítőt adtunk a különböző korosztályok által szabadidős tevékenység során készített alkotásokból. Ő így nyilatkozott erről:

„Mikor a kiállítási anyagot összeállítottuk egyértelmű volt, hogy első bemutatása a Wekerle Kultúrházban legyen. Külön megtiszteltetés és öröm volt, hogy azonnal igenlő választ kaptunk, hiszen tanulóink ismerik az épületet, foglalkozásokra, kiállításokra csoportosan járnak a Petur utcába. Kicsit magukénak is tudják. Személy szerint úgy érzem, mindenképpen megérdemelték az alkotó diákok a nagyobb nyilvánosságot, elismerő szavakat intézményen kívülről is.

Igazi elismerést jelentett számomra Bereczky Lóránd véleménye, elsősorban a külön teremről. A kiállított ceruza és szén tanulmányrajzok – melyek a rajz tanításának alapjai – leginkább látvány után készültek néhány reprodukció kivételével. Valóban igazi stúdiók, nem keretbe és falra valók. Mégis

Erdős László felvételei

úgy éreztem, hogy a megszerzett, olykor megszenvedett tudás bizonyítéka nem titok. Ők gyerekek, akik általános iskolába járnak. Nem képzőművészek. Szeretnek rajzolni.

Számomra ez a rész nagyon lényeges, mert nem is annyira a végső produktum a fontos, mint inkább a folyamat, amely során eljutnak odáig. Nem feltétlenül festeni-rajzolni kell megtanulniuk. Szemléletüknek kell formálódni, kimenetként az esztétikumot lehetne (kellene) megjelölni sajátjukként. Nincs titok. Haladunk, kisebb-nagyobb sikereket érünk el. Próbálok jó hangulatú órákat kialakítani sok egyéni feladattal. Nem mindig sikerül. Fontos, mint bármely tantárgyat tanító tanárnál az egyéni, személyes kapcsolat. Szeretném kiemelni, hogy diákjaink hétfőtől péntekig nálunk vannak. Feltehető, hogy ez sokat segít, sokat vagyunk együtt, jól ismerjük egymást. A délutáni tanulást és a szabadidőt is mi szervezzük. Ilyen szempontból nagyon szerencsés helyzetben vagyok, a napos iskolákhoz képest biztosan. Másrészt évfolyamonként csak egy osztályunk van. Talán az is szerencsésnek mondható, hogy az iskola vezetése fontosnak tartja és igen nagyra értékeli a készségtárgyakat, támogatja is azokat. Egyébként ennél a kérdésnél sokszor Picasso, hasonló kérdésre adott válasza jutott eszembe. A korosodó, már bölcs Picassótól megkérdezték mi a művészet lényege? Picasso így felelt: Nem tudom, de ha tudnám, akkor sem mondanám meg...

Mindenesetre a WKK és a Deák 17 friss sikereitől felbuzdulva újabb ötletekkel gyarapodott a folytatás lehetősége. Egyeztetés kezdődhet iskolák közötti vándor és időszakos cserekiállításokról, de mindenképpen megújul saját állandó tárlatunk formátuma is.”

Papp Zoltán Tibor

Wekerlei bringások – erre is, arra is

Kastélytúra kerékpárral a Körösök vidékén

Az idei nyáron újból összeállt egy 19 főből álló nagyszerű csapat, hogy pár nap alatt letekerjen együtt mintegy 155 kilométert egy gyönyörű vidéken. Szegedi Péter – már jól bevált túravezetőnk – navigált, az átlag életkor 55 év körül mozgott, és senki nem maradt le!

Augusztus 18-án indultunk telekocsikkal, és aki elég korán leért Gyulára, az még aznap megnézhetné a helybéli várat és az Almásy-kastély Látogatóközpontot. Másnap tekertük le a leghosszabb távot, összesen 80 kilométert. Első állomásunk a szabadturizmus Wenckheim-kastély volt. A Gyula környéki kastélyok, uradalmak java része ennek a családnak a tulajdonában állt, modern felfogásuk, számtalan gazdasági és ipari fejlesztésük, munkalehetőség-teremtésük miatt népszerűek voltak a környéken. A következő kastélyig, a Lőkősháza melletti Bréda-kastélyig sokat tekertünk, de megérte. A szépen felújított épület magántulajdonban áll, többek között vadászgyűjteményt, valamint ásvány- és családtörténeti kiállítást nézhettünk meg. Miután hősiessen visszakerépezte Gyulára, a vacsora és fürdés után többen visszamentünk autóval a Bréda-kastélyhoz, ahol egyedülálló 3D-s fényjátékban gyönyörködhattunk.

20-án, szombaton a Gyulavári kastély volt a célpont, ahol látványos diorámák, madarakról, vízi állatokról és a sárréti élet sajátosságairól szóló szemléletes kiállítás várt. Útközben megálltunk egy épületnél, ahol kint biciklis ruhák függtek, és a nemzeti ünnep ellenére nyitva tartó turkálóban kutattunk teljesen új, márkás bringás holmik után. Többen gazdagodtunk is pár új darabbal. A kastélylátogatás után a Körös melletti vadregényes töltesen kerekedtünk egészen a szanazugi holtáig, ahol a Fekete-Körös és a Fehér-Körös összefolyik. A frissítő fürdözést és a közös éttermi élményeket követően a társaság kettévált: egyik fele a pósteleki Szabadidőpark felé vette az útját, ahol a csárdában

való éjtőzést követően dámszarvasokat simogattunk. A csapat másik fele Békés várost és annak híres cukrászdáját látogatta meg. Mindannyian kellemes élményekkel érkeztünk vissza Gyulára, ahol már tömegek várták izgatottan az augusztus 20-i esti műsort. Aki nem a tömegre és a tűzijátéokra vágyott, az kiáztathatta magát a Gyulai Várfürdőben, az éjszaka is nyitva tartó, gyönyörűen felújított wellness részlegben.

Az utolsó napon elautóztunk Szarvasig, az arborétum előtt leparkoltuk az autót, és még utoljára „lóra” pattantunk. Első állomásunk a történelmi Magyarország emlékpark volt, ahol malom emlékmű hirdeti az egykori országunk geometriai középpontját. Ezután a békésszentandrás duzzasztóig bicikliztünk, majd túránk utolsó pontja a kihagyhatatlan szarvasi arborétum volt, amelyen belül csak a Mini Magyarország makettpark területén egy órát sétálgattunk a kisméretű, de annál valószínűbb templomok, várak és történelmi épületek között. Az arborétum hatalmas fáit és növényeit nehezen hagytuk ott, de a négy nap élményeivel teli fáradtság és az otthon felé való igyekezet már Budapest irányába hajtott bennünket. A szarvasi halászcárdában elköltött utolsó közös jóízű ebéd azért még belefért az időnkbe. Itt a halak rajongói mindenképpen kulináris élményeket szereztek.

Köszönjük Romhányiné Kovács Máriának a fáradhatatlan szervezést, Szegedi Évának az előkészítő munkát, Szegedi Péternek a nagyszerű túravezetést. Jó volt közösen Magyarország egyik újabb fantasztikus vidékét két keréken bejárni!

Szabó Mária

Bringatúra a Vértesbe

Minden tél végén e-mailben kapjuk az éves tervezett bringatúrák listáját. Ilyenkor mindig továbbítom a páromnak, és megbeszéljük, hogy erre, meg erre, meg erre megyünk

Fotó: Papp Zsuzsanna

majd el. De aztán jön a tavasz, a nyár, dül a turistaszezon, sok a munka, egyéb program, és sorra maradunk el/le a bringatúrákról. Végre, nyár végén eljutottunk a vértésre. Ez is igényelt némi logisztikát gyermekfelügyeleti szempontból, de az utolsó pillanatban mégis megoldottuk.

Gyönyörű nyár végi napsütésre ébredtünk. A vonat a Kökiből indult, a tízfős csapat föltszokta magát és a drótszamarakat a vagonba. A tíz bringa nehezen fért el, így volt, akinek állandó ügyeletet kellett tartani a dőlés megelőzéséből kifolyólag. A vonatról Velencén szálltunk le, és rögvest fel is pattantunk járgányainkra, majd indulás Pázmánd felé. Vereb települése után rövid, de meredek emelkedő következett. Hősiessen bevallom, itt le kellett szállnom a biciről, és feltolnom a dombra. Csak az vigasztalt, hogy ezt rajtam kívül mások is megtették. Lovasberényen várt minket a jól megérdemelt frissítő, kinek-kinek ízlése szerint sör, kávé vagy fagyalt formájában. Majd újabb tekerés után Csákváron megebédeltünk. Ezek után komoly próbatétel következett: mindössze három kilométernyi földút Vérteskozma felé. Most már nem csak az emelkedővel, de a kövekkel is meg kellett birkóznunk, no meg néhol a homokkal. Nem mondanám, hogy ez a szakasz jól esett. Ami viszont a földút után következett, az csodás volt: gyönyörű erdei környezetben tekertünk egy kibetonozott, de használaton kívüli erdészeti úton, ahol a Vértes is megmutatta szépséges oldalát. Végül Szárligeten egy cukiban magunkhoz vettünk még egy adag frissítőt. Visszafelé a vonat Kelenföldig hozott el minket. A Kelenföld-Wekerle közötti távolság már meg sem kottyant ennyi bringázás után. A Kós tér környékén kattant 70 km-re a párom kilométerórája. Sajgó combokkal, de testben, lélekben feltöltődve tértünk nyugovóra, és a nyújtásoknak köszönhetően másnapra teljesen elmúlt az izomlázunk.

Köszönjük a túravezetőnek, Hídvégi Attilának és családjának, akik a kirándulást megelőzően ki is próbálták az útvonalat!

Szilágyi Szabina

Fotó: Fazekas Csaba

Közösségépítés és civil klubok a WKK-ban

Mint művelődési háznak egyik fő hivatásunk a közösségépítés, a közösségfejlesztés és a civil kezdeményezések felkarolása, hiszen ezt minden közművelődési stratégia tartalmazza. De hogy néz ki ez a való életben?

A Wekerlei Kultúrház és Könyvtár az idei őszi Wekerlei Napokon a Wekerlei Társaskör Egyesület által létesített Tulipán-díjban részesült, elismeréseképpen annak a hosszú évekre

Foltvarrók

Foto: Pamuk Andrea

visszatekintő együttműködésnek, mely a WTE és a WKK között folyik. Úgy gondoljuk, hogy a civilek iránti nyitottság, befogadói hajlandóság, rugalmasság, türelem, odafigyelés, segítő szándék az, amit önkormányzati intézményként nyújtani tudunk az „alulról jövő” kezdeményezések láttán. Ennek kapcsán megkérdeztünk néhány nálunk működő klubot, melyek mind-egyikének látogatása ingyenes, hogyan látják ők a WKK-ban való tevékenységüket.

Nyitni-kék baba-mama klub

– Vezetője: Simon Zsuzsa

Talán ez a „legfrissebb” klubunk, Zsuzsa 2015 őszen keresett fel bennünket, hogy létrehozzon egy fórumot, ahol a helyi kismamák ismerkedhetnek, tapasztalatot cserélhetnek. A leginkább fiatal, 1-2 gyerekes anyukákat tömörítő klubot heti rendszerességgel már egészen kicsi, pár hetes babákkal is felkeresik, és baba-nagyi párosokat is várnak.

– A legtöbb kisgyerekes anyuka szembesül előbb vagy utóbb az elszigeteltség érzésével, valamint azzal, hogy tanácstalan bizonyos gyereknevelési témákkal kapcsolatban. A klubban hasonló élethelyzetben levő anyukák találkoznak egymással, és a meglévő játékok segítségével a babák is láthatóan jól érzik magukat, a nagyobbak már bekapcsolódhatnak a kézműveskedésbe – válaszol a klub szervezője arra a kérdésre, hogy mi vonzza ide az anyukákat.

A bölcsődébe kerülő babák és dolgozni visszatérő szülők helyett jön utánpótlás, akiknek hasonlóan kellemes és hasznos közösségi sziget lesz a Nyitni-kék.

Foltvarró klub

– Vezetője: Szentpály Éva

Egyik legrégebbi, elsősorban idősebb embereket tömörítő klubunk. 2008 óta Szentpály Éva és Steigerwald Éva klubvezetők felváltva vezetnek egy-egy csoportot, ahol alkalmanként 10-12 ügyes kezű hölgy veszi körbe az asztalt. A Foltvarró klub nagyon aktív, a WKK falain kívül is összejönnek, kiállítanak. A foltvarráson kívül egy-egy ilyen alkalommal sok más téma is előkerül, megbeszélnek közös ügyeiket, foltkérdésben vagy másban.

Öko baba-mama klub

– Vezetője: Zsombori Nóra

A klub 2 éve rendezi foglalkozásait a WKK-ban, a csoportot várandós és kisgyermekes anyukák látogatják babáikkal, van olyan alkalom, hogy 20-an is vannak a kis teremben.

– Elsősorban egészséges és környezetbarát babás megoldá-

sokkal foglalkozunk, két fő témánk a modern mosható pelenkák és az anatómiailag helyes tartást biztosító babahordozó eszközök bemutatása, az ezekkel kapcsolatos tanácsadás és próbalehetőség biztosítása – meséli Nóra. – Igazán büszke vagyok, hogy egy környezet-és egészségtudatos klubot nem csak életben tudunk tartani, de egyre szélesebb érdeklődői körhöz el tudjuk juttatni az információt. A már kétszer megrendezésre került öko baba-mama vásárunkra pedig nem csak a kerületből, de az egész városból, sőt az ország távolabbi városaiból is érkeztek látogatóink.

Integrált szülői klub

– Vezetője: Pádár Andrea

Több mint egy éve jön össze havonta egyszer a WKK-ban egy olyan klub, melynek fő célja: a lelki megerősítés, valamint a tapasztalatcsere. Fogyatékos gyermekek szülei látogatják, akiknek maguknak is sok esetben integrálódásra van szükségük, hiszen problémáik, kérdéseik speciálisak. Van, akivel online tartják a kapcsolatot a gyermeke állapota miatt. A klub a sok esetben megfelelő szakemberhez vagy intézményhez is tud irányítani. A kötetlen beszélgetéseken kívül tematikus programokat is szerveznek, de flashmobokat is tartottak már.

– Ezeket a praktikákat nem lehet könyvből vagy az orvostól tanulni – véli Andrea –, a beszélgetések kötetlensége, a rég elfojtott érzelmek napvilágra hozatala a mindennapok túlélésében segíti az ide járó szülőket, a konkrét személyekhez köthető jó gyakorlatok pedig motiváló erővel hatnak. A legtöbb tudást

a hasonló helyzetben lévő szülők egymástól tanulják. Ebben a klubban siker az, ha akár egyetlen szülő is megerősödve távozik, hiszen a sérült gyermek nevelése egy életen át tartó, hosszú küzdelem. Ugyanakkor azt sem lehet elfelejteni, hogy mi, szülők ugyanúgy emberek, nők és férfiak maradunk. Büszkeség az, ha úgy tudunk segíteni, hogy az nemcsak a gyermek további útját, hanem a szülő önbizalmát is megerősíti, illetve ha a szülőnek sikerül elfogadnia gyermeke állapotát, és elkezd előre haladni. Mert amíg nincs elfogadás, addig nincs fejlődés sem. Ebben a munkában nem csak én segítek, mi egy csapat vagyunk, állandó és átmeneti tagokkal, akik nélkül nem jöhettek volna létre ezek a sikerek.

Mi is büszkék vagyunk valamennyi civil kezdeményezéssel létrejött klubunkra. Nem csak erre a négyre, hiszen ott van még a Wekerlei népdalkör, a Wekerlei kertbarát kör, a könyvtárunkban pedig hetente más tematikájú klubcsoport találkozik. Lehetőségeinkhez mérten szívesen nyújtunk segítséget és helyet azoknak a kezdeményezéseknek, melyek kapcsán nemes céllal, másokon és önmagukon segítő, fejlesztő szándékkal keresnek meg bennünket.

Szabó Mária

Egy kis nyugalom

Ugye milyen jól esik olykor egy csendes zugba behúzódni, elengedni magunk mellett a nyugsgést, kicsit önmagunk felé fordulva lenyugodni, egy könyvvel a kezünkben kalandozni, és új gondolatokkal feltöltődni? Ráérezve erre az igényre, a WKK

A szerző felvétele

munkatársai megálmodtak és kialakítottak egy olvasósarkot a Petur utcai ház emeletének beugrójában. A falra festett nagy fa otthont ad süniknek, madaraknak, bogaraknak, mókusnak és mindazoknak, akik a tövében ülve szeretnék átadni magukat a könyvek világának.

Boncsuk Mónika

Shetland U. K. Nyelviskola

- * Nyelvtanfolyamok
Wekerlén
- * Kihelyezett vállalati
nyelvoktatás
- * Angol és német
EuroExam vizsgáztatás
- * Külföldi nyelvtanfolyamok és tanulmányutak szervezése

1192 Budapest,
Kábel u. 10.
tel: (06 1) 357 1456
(06 30) 952 1202
shetland@shetland.hu

WWW.SHETLAND.HU

Felnőttképzési engedély száma: E-000309/2014

TÉRJEN BE HOZZÁNK!

A meglévő, önök által közkedvelté vált ételeink mellett új ízvilággal bővítettük kínálatunkat!

- *Családias hangulat*
  - *figyelmes kiszolgálás*
  - *házhozszállítás*
  - *napi menü választék*

Családi és baráti rendezvény lebonyolítását vállaljuk.

Sok szeretettel várja önöket az éléskamra étterem csapata!

Éléskamra Étterem

1192-H Budapest, Kós Károly tér 11.

Telefon: 06 30/853-81-80

www.eleskamra.info • email: eleskamra.etterem19@gmail.com

facebook: Éléskamra Reform és Bio Étterem

Kedves Ügyfeink!
A Templom tér közelében továbbra is magas színvonalú, korrekt és teljes körű szolgáltatásokkal várjuk Önöket Kispest több mint húsz éves szakmai tapasztalattal rendelkező ingatlanirodájában!

AnDeZ Ingatlaniroda

1196 Budapest, Ady Endre út 57. 280-2271; 06-20/389-6675; www.andezingatlan.hu; www.facebook.com/andez.ingatlan

Fenyvesi Zoltán
06-30/280-9946

Hívjon
bízalommal!

Hirdessen nálunk!

Hirdessen kedvező áron a 5 400 példányban évente háromszor megjelenő lapunkban!

A lap minden wekerlei háztartásba, intézménybe ingyen jut el.

Ha nincs kész hirdetési anyaga, segítünk elkészíteni (a szolgáltatás ingyenes)!
Lehetőség van újságunkban PR-cikk megjelentetésére is. A részletekért kérjük, forduljon hirdetésszervezőnkhez.

Felvevőhelyek:

Hirdetésszervezőnként, Veres Jolinál
(mobil: 30/683-1307,

e-mail: whirdetesszervezes@gmail.com)

Személyesen a WTE székhelyén

(Kós Károly tér 10. www.wekerletelep.hu)

Méret	Nettó ár (Ft)	Áfa 27% (Ft)	Bruttó ár (Ft)
Nyolcad oldal			
fekete-fehér – 84,5 x 57 mm	9 000	2 430	11 430
belső színes borító – 93 x 65 mm	13 000	3 510	16 510
Negyed oldal			
fekete-fehér – 84,5 x 120 mm	18 000	4 860	22 860
belső színes borító – 93 x 135 mm	24 000	6 480	30 480
Fél oldal			
fekete-fehér – 174 x 120 mm	35 000	9 450	44 450
belső színes borító – 190 x 135 mm	46 000	12 420	58 420
Teljes oldal			
fekete-fehér – 174 x 244 mm	70 000	18 900	88 900
belső színes borító – 190 x 275 mm	92 000	24 840	116 840

XXV. Wekerlei Napok

Fotó: Papp Zsuzsanna

Fotó: Hollós Tamás

A Wekerle újság kiadását támogatta: NKA Nemzeti Kulturális Alap